

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΕ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΑ

Τόμος Β'.
ΑΡΙΘΜ. 26.

Συνδρομή, αρχαιότη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου έκαστου έτους, εξάμηνος μόνον
και αποπληρωτέα: Πανταχοῦ φράγμα. γρ. 10 ἢ μάζκ. 8.

ΕΤΟΣ Β'.

τῆ 15/27. Ιανουαρίου 1886.

ΕΥΠΡΟΣΩΠΟΣ ΑΦΟΡΜΗ.

Δεν πρόκειται να περιβάλωμεν την παρατεθειμένη εικόνα δια βιογραφικού πλαισίου, οὐδὲ να χαρακτηρίσωμεν ἐν ταῖς σελίσιν τοῦ οἰκογενειακοῦ τούτου ἀναγνώσματος δι' ὀλίγων γραμμῶν τὴν πασίγνωστον φυσιογνωμίαν τοῦ πατρωνος τῆς νεωτέρας φιλολογίας μας. Τὸ σχέδιον τοῦτο μετὰ πολλῶν ἄλλων ἐλπίδων ἐματαιώθη ἀπὸ πολλοῦ, ἀφοῦ καθ' ὅλον τὸ παρελθὸν ἔτος πολλὰκις ἀπετάθημεν, ἀόριστον πάντοτε παρέχοντες προθεσίαν καὶ ἀνάλογον ὑπισχνούμενοι ἀμοιβήν, πρὸς ἀχρωματιστοὺς λογίους, ὅσους ἐνομοίσαμεν ἱκανοὺς νὰ περισυλλέξωσι βιογραφικὰς σημειώσεις, καὶ πάντοτε ἐλάβομεν τὴν εὐκρινῆ ἀπάντησιν, διαφόρως ὑπὸ διαφόρων διατυπωθεῖσαν, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος Ραγκαβῆς ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν βιογραφεῖται, προχείρως τοῦλάχιστον δὲν βιογραφεῖται. Καὶ πράγματι, ἀν' ἐπὶ μόνον πόλεις ἤριζον περὶ Ὀμήρου γενετῆς, ἡ δὲ κριτικὴ πάσης χώρας καὶ ἐποχῆς βαρυνθεῖσα τὰς ἀφορήτους ταύτας ἀντιποιήσεις, κατώρθωσεν οὐ μόνον ἀπατριν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν αὐτὸν νὰ παραδίδη, ἀλλὰ καὶ ἀνύπαρκτον διὰ τοῦ Οὐόλφου τοῦ Ὀμηρικοῦ ν' ἀποδείξη, χιλιαπλάσια εἶνε τὰ εἰδικὰ — ὡς ἐκφράζονται οἱ Γερμανοὶ — τῶν γραμμάτων ἐδάφη, ἐφ' ὧν ἀφῆκε τὰ φωτεινὰ τῆς διαβάσεώς του ἔγνη ὁ Ραγκαβῆς καὶ ὧν ἕκαστον ἐπιφυλάττει αὐτῷ ἀναφαίρετον τὴν πρωτοκαθεδρίαν. Καθί-

σταται δ' ἄλλως δύσκολον τὸ ἔργον τοῦ ἀκριβολόγου βιογράφου καὶ ἐκ πολλῶν μὲν ἄλλων λόγων, πρῶτιστα ὅμως ἐκ τῆς παρ' ἡμῖν ἀνεπαρκείας τῆς γραπτῆς καὶ συστηματικῆς ἀποθησαυρίσεως ποικίλων κοινωνικῶν, πολιτικῶν καὶ φιλολογικῶν φαινομένων.

Ἄπλως λοιπὸν τεχνικὴν τοῦ στοιχειοθέτου ἀπαιτήσιν οικονομούντες συμπληρούμεν τὰς γραμμάς ταύτας, ἐφ' ὅσον μάλιστα ὁ κύριος Ραγκαβῆς ἀπήλλαξεν ἡμᾶς τοῦ κόπου τούτου, αὐτὸς πληρώσας τα ἐπίχειρα τῆς πολυμαθείας καὶ τῆς πανταχοῦ παρουσίας του, ὅτε τρεῖς καὶ τετράκις μέχρι τοῦδε γράφων ἐν συνεργασίᾳ ξένων ἐξοχότητων τὴν ἱστορίαν τῆς Νεοελληνικῆς φιλολογίας ἠναγκαζέτο ἀκουσίως νὰ αὐτοβιογραφηθῆ.

Ἄντι πάσης δ' ἄλλης χρονολογικῆς λεπτομερείας, σχετικῆς πρὸς τὸν βίον τοῦ ἀνδρός, θίγομεν ἐν καὶ μόνον, τὸ ἐξῆς ζήτημα, δικαιολογοῦν μὲν καὶ ἐξάλλορον τὴν σοφὴν αὐτοῦ πολυπραγμοσύνην, ἱστορικῶς δ' ἀναπόσπαστον ἀπὸ τῆς δικαίας ἐκτιμήσεως τῆς καθ' ἡμᾶς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, τῆς καθόλου πολιτικῆς καὶ διπλωματίας, τῆς φιλολογίας, κλασικῆς καὶ ἐλαφρᾶς, τῆς ἀρχαιολογίας, καλλιτεχνίας, ἱστοριογραφίας, λεξικογραφίας, ρητορείας, δημοσιογραφίας, δραματουργίας, ἐν αἷς πρωταγωνιστεῖ μετ' ἐπαριθμῶν ἄλλων ὁ κ. Ραγκαβῆς. Τὸ δόγμα δηλαδὴ τῆς αὐστη-

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.
Πρεσβευτῆς τοῦ Βασιλείου τῶν Ἑλλήνων ἐν Βερολίνῳ.

στον ἀπὸ τῆς δικαίας ἐκτιμήσεως τῆς καθ' ἡμᾶς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, τῆς καθόλου πολιτικῆς καὶ διπλωματίας, τῆς φιλολογίας, κλασικῆς καὶ ἐλαφρᾶς, τῆς ἀρχαιολογίας, καλλιτεχνίας, ἱστοριογραφίας, λεξικογραφίας, ρητορείας, δημοσιογραφίας, δραματουργίας, ἐν αἷς πρωταγωνιστεῖ μετ' ἐπαριθμῶν ἄλλων ὁ κ. Ραγκαβῆς. Τὸ δόγμα δηλαδὴ τῆς αὐστη-

ρᾶς ειδικότητος νεοφωτιστῶν τινῶν γερμανομαθῶν, αἰωνίως καὶ ἱεροσούως ἀναθεματιζόντων ἐκ τοῦ Ἀθηναίου Πανθέου τοὺς μεγάλους τοῦ Γένους διδασκάλους, ἀν τὸ ἀστέον τοῦτο δι' ἡμᾶς δόγμα ἦν δυνατόν ἢ ἀπλῶς συνέπιπτε νὰ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τὰ πρῶτα τῆς ἀναγεννήσεως ἡμῶν ἐτη, ἢ πλησιονῆ σήμερον τῶν παρ' ἡμῖν ἀνορθογράφων θεσιθηρῶν δὲν ἤθελε περιορισθῆ εἰς τὰς τάξεις μόνων τῶν ὑποτελωνῶν, ὑψηλῶν καὶ τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἀφεύκτως ἤθελεν ἀποτελέσει τὴν συμπαγεστέραν πλειονοψηφίαν τῶν Ἀθανάτων τῆς Συναίας Ἀκαδημίας, μίτω εὐτυχῶς ἐκπολιορκηθείσης ὑπὸ τῶν ἐξ Ἑσπερίας κατεργουμένων διδασκῶν. Τοῦτο καὶ μόνον τὸ ἀληθινόν, ὅσον καὶ πικρὸν συμπέρασμα ἐξάγει ὁ μετὰ πόνου παρακολουθῶν τὴν νεωπᾶτην παρ' ἡμῖν ἐπιστημονικὴν μάρφωσιν, ὁ ἀκούων ἢ ἀναγινώσκων τὰς νεαρὰς αὐτῆς ἀντιπροσώπους· πᾶσα δ' ἄλλη ἡμιολογία τῶν λογίων τούτων νέων ἀηδῶς ἀποκαλύπτει τὰ παρασκήνια διαφορῶν τοῦ ἀμοιβαίου θαυμασμοῦ καὶ συμφέροντος Σχολῶν ὡς καὶ τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀλληλεγγύην ποιητῶν καὶ γλωσσολόγων ἐν Εὐρώπῃ γνωστῶν, ἄλλων τόσων γονίμων εἰς ἀσυναρτήτους φυλλάδας καλολόγων, ἀρχαιολόγων, ἐθνολόγων καὶ ἐφεξῆς ἐμοιοκαταληκτούντων ἀλόγων. — Ἄλλ' ὅτε ἰδρῶτο τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Ὁθωνος, καὶ ἐδίδασκον οἱ Ἀσώπιοι τοὺς ὀλίγους σήμερον ἐπιζῶντας ἐν τῇ δούλῃ Ἑλλάδι σοφοὺς καὶ ἀρχαίως ἐναρέτους διδασκάλους καὶ βραδύτερον ὁ Βραίλλας Ἀρμένης ἐδίδασκεν ἐν Κερκύρα τὴν φιλοσοφίαν, καὶ ἐγράφετο ἡ Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους χάριν τῶν πολλῶν καὶ ἀνευ εἰκόνων, καὶ οἱ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοὶ εἶχον καιρὸν νὰ ἐξακολουθῶσι τακτικώτατα τὰς περὶ Ἱστορίας τῆς Καλλιτεχνίας παραδόσεις των, καὶ οἱ γρηλαεῖοι Λεξικογράφοι ὑπηρετοῦν ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Παιδείας, καὶ ὁ Κυπριανὸς ἔρκετο εἰς γυμνασιακὴν ἔδραν, καὶ ὁ Ροῖδης εἰς τὸν τίτλον εὐνοουμένου τοῦ γέροντος Ἀσωπίου, καὶ ὁ Βλάχος πρῶτος προσηγήτο εἰς τὰς ἱστορικὰς παραδόσεις δημηλίου

καθηγητοῦ καὶ ὠμολόγει τὴν ἀπ' αὐτῶν κάρπωσιν ἐν βραβευμένη συγγραφῇ — τότε δὴ τότε καὶ μάλιστα πρότερον, εὐγενῆς τις καὶ δραστηριωτάτη φιλοδοξία εἶχε θρυμματίσει τὴν ἐκτακτον ἰκανότητα ἐκλεκτῶν τινων φύσεων (καὶ τούτων ζῶν ἀγαλμα εἶνε ὁ Ἀλέξανδρος Ρ. Ραγκαβῆς μετ' ὀλιγίστων ἄλλων καὶ ἐνὸς ἀνωμόμου ἐξορίστου), αἵτινες κατ' αὐτὸν καὶ μόνον τὸν τρόπον κατώρρωσαν νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς πρωτίστας καὶ μάλιστα ἐπιγεύσας πνευματικὰς τοῦ ἔθνους ἀνάγκας, ἐκ διαφορῶν καὶ ξένων πολλακῶν ἀφορμῶν περιβληθεῖσαι τόσον ποικιλόμορφον συγγραφικὸν μανδύαν. Μὴ τις δ' ἐπιχειρήσῃ, φεῦ! — θλιβεράν τινα παραβολὴν τῶν χρόνων ἐκείνων καὶ τῶν ἀντιπροσπευόντων αὐτοὺς λογίων πρὸς τὰ σημερινὰ ἀκούσματα, διότι παρὰ τὸν καθηγητὴν τῆς Ἀρχαιολογίας θὰ εὐρεθῆ ὁ ἐρυθρὸς ἀρχαιολόγος, παρὰ τὸν ἐπαγγελματίαν τῆς ἱστορίας ὁ ἄνοστος μεταφραστὴς γερμανικῶν εἰκονογραφημάτων καὶ παρὰ τὸν φιλόσοφον ὁ ἀσύντακτος διατριβογράφος, μέχρις ὅτ' αὐστριακὸν τοῦτο μωσαϊκὸν συμπεριλάβῃ τὴν εἰδεχθεστέραν μελέτην ἐπὶ τῆς συγχρόνου ἡμῶν φιλολογίας καὶ γραμματοδιδασκαλίας. Καθὼς λοιπὸν ἡ βιογραφία τοῦ Ἀλεξάνδρου Ρ. Ραγκαβῆ ἐξ ἀνάγκης συγκεφαλαιοῖ ἢ μᾶλλον περιλαμβάνει τὴν ὅλην ἱστορίαν τῆς ὅλης παρ' ἡμῖν ὄχι μόνον φιλολογικῆς, ἀλλὰ καὶ πάσης ἄλλης βιωτικῆς κινήσεως, οὕτω καὶ βάσις τῆς ἱστορίας ταύτης ἀνάγκη νὰ τεθῆ καὶ ἡ συντόμως ὑπαινεχθεῖσα ἀνωτέρω ἀλήθεια ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ σημερινὸν δόγμα τῶν ἀστέων ἀναμορφωτῶν. Παρέχοντες δὲ νῦν τὸν λόγον εἰς τὸν ἴδιον ὁμολογοῦμεν ὅτι λυπούμεθα, ἀλλὰ καὶ δὲν μεταμελοῦμεθα, ὅτι εἰς τὴν μεγαλόφωνον καὶ ἀφοβὸν ἀποκάλυψιν τόσον κρυφίας καὶ ριφοκινδύνου διὰ τὸν ἐκτομίζοντα ἀληθείας ἔδωκεν εὐπρόσωπον ἀφορμὴν ἡ ἡμερωτάτη τοῦ σοφοῦ καὶ σεβαστοῦ ἀνδρὸς φυσιογνωμία.

Ἐν Ἀρέσθῃ. ΟΡΘΟΓΡΑΦΟΣ.

ΠΕΡΙ ΥΠΝΩΤΙΣΜΟΥ

ὑπὸ

ΛΑΕΕΑΝΑΡΟΥ Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ.

Σημ. Σ. Κ. Τὴν διατριβὴν ταύτην ἔγραψε χάριν τῆς Κλειῶς ὁ ἀξιότιμος κ. Α. Ρ. Ραγκαβῆς ἐν εἰδει βιβλιοκρισίας ὁμωνύμου πραγματείας τοῦ κ. Ἰωάννου Α. Φουστάνου, ἧς τὴν ἔκδοσιν ἀνηγγελάμεν ἐγκαίρως (Κλ. τόμ. Α'. σ. 302, Βιβλ. 19).

Τὸ βιβλιᾶριον τοῦτο, πρὶ τινος πεμφθέν μοι, ἐσχάτως μόνον ἔλαβον ἀνεσιν νὰ διατρέξω, καὶ μετὰ χαρᾶς ἀνεγνώρισαν ἐν τῷ συγγραφῆ αὐτοῦ ἀνδρᾶ σπουδαῖον, πολυμαθῆ, καὶ ἐπιστημονικῶς μελετήσαντα τὸ περίεργον ἀντικείμενον, περὶ οὗ πραγματεύεται, καὶ τὴν φιλολογίαν αὐτοῦ. Ἐκ τῆς ἀξίανανγώστου ταύτης ἐκδόσεως προφανῶς ἀποδείκνυται ὅτι ὁ ὑπνωτισμὸς, ὅστις ὑπὸ πολλῶν ἐξελαμβάνετο ὡς κουφόνου φαντασμοκοπίας ἀποκύημα, ἢ τέχνημα ἀγυρτίας βραναύσου, ἐστὶν ἐξ ἐναντίας βεβαίον φαινόμενον φυσιολογικόν, πολλὰ διδάσκον, καὶ πλείονα δυνάμενον ἐτι νὰ διδάξῃ περὶ τοῦ νευρικοῦ ὄργανισμοῦ καὶ τῶν τοῦ ἐγκεφάλου ἐνεργειῶν. Καὶ ὁ συγγραφεὺς αὐτὸς ἐκτίθησιν ὅτι, ὅτε πρῶτον τοιαῦτα παρατηρήσεις εἰλκυσαν τὴν προσοχὴν, πολλῶν μὲν εἰκίνησαν τὴν δυσπιστίαν καὶ τοὺς χλευασμούς, τῶν δ' ἀναγκασθέντων νὰ πιστεύωσι διήγειραν τὴν ἐκπληξίν, καὶ προὐκάλεσαν ἀντιπατικὰς, οὐ σπανίως καὶ οὐχὶ πάντοτε πιθανὰς ἐξηγήσεις. Προσέτι δ' οἱ θαυματοποιοὶ ἐδράξαντο

τοῦ φαινομένου, καὶ μετὰ πλείονος ἢ ἐλάσσονος δεξιότητος ἐξεμεταλλεύοντο αὐτὸ πρὸς ἴδιον ὄφελος. Οὕτως ἐν Παρισίοις παρευρέθη ἐγὼ αὐτὸς εἰς πολυάνθρωπον συνεδρίασιν, ἐν ἧ ὑπνωτίζων καὶ ὑπνωτίζομενος διάφορα ἐξετέλουν πειράματα, καὶ ἐν ἄλλοις ὁ πρῶτος ἔλαβε παρὰ τινων τῶν παρόντων ἐπιστολὰς κεκλεισμένας, ἔδθηκεν αὐτὰς ἀλληλοδιαδόχως ἐπὶ τοῦ στομάχου τοῦ δευτέρου, καὶ οὕτως κοιμώμενος ἔλεγε πόθεν ἦν ἡ ἐπιστολὴ καὶ περὶ τίνος ἐπραγματεύετο. Ἐπειδὴ ὁμοίως οἱ δίδοντες τὰς ἐπιστολάς μοι ἦσαν ἀγνωστοί, καὶ ὑπόνοια ἐδόνατο νὰ μοι ὑπέσειθῃ, ὅτι ἦσαν ἴσως οἰκεῖοι καὶ σύντροφοι τῶν τὰ πειράματα ἐκτελούντων, ἔδωκα καὶ ἐγὼ τελευταῖος μίαν ἐπιστολήν ἐκ τοῦ κόλπου μου. Ὁ ὑπνωτίζων κατ' ἀρχὰς ἐφάνη μὴ ἀκούσας ὅτι τῷ τὴν ἔδιδον· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπέμεινα, τὴν ἔλαβεν, ἤξεύρων, ὑποδέτω, καὶ τίς εἰμαι. Εἰς τοῦτο κἂν ἀπέδωκα ὅτι, ἀπ' οὗ ἀπέθῃκε τὴν ἐπιστολήν εἰς τοῦ ὑπνωτίζομένου τὸν στόμαχον κλίνας καὶ τὸ στόμα εἰς τὸ

οὗς αὐτοῦ, ἀπεφάνθη οὕτως ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἦν ἐξ Ἀθηνῶν, περὶ πολιτικῶν πραγματευομένη, ὅπερ ἦν διπλάσιως ἀνακριβές, διότι προηγήτο ἐξ Ἀμερικῆς, ἀμέτοχος πάσης πολιτικῆς. Ἄλλοτε πάλιν, ἐν Οὐασινγκτῶνι, ἦλθεν ὑπνωτιστής, ὅστις ἐν θεατροειδεί παραπήγματι ἀπεκοίμωζεν ἀσθενεῖς, λέγοντας, ἐπὶ τῇ προσκλήσει του, τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας των καὶ τὸν τρόπον, δι' οὗ θὰ ἐθεραπεύοντο. Μέγας ἦν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπὶ εἰσιτηρίοις συρρέοντων, τῶν μὲν ἐκ περιεργείας, τῶν δ' ἐπ' ἐλπίδι ἰάσεως. Ὅτε δὲ καὶ αὐτὸς κατετάχθη μετὰ τῶν πρώτων, εἶδον ὅτι ὁ ὑπνωτιστής ἐκάλεσέ τινας ἐκ τῶν θεατῶν, καὶ πληρώσας δι' αὐτῶν αἰεὶ εἶχεν ἔτοιμα ἐδώλια, ἐξετέλεσεν ἐπ' αὐτῶν τὸ πείραμα. Ὅτε δὲ προσῆλθον καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν ἀνυπομόνων περιμενόντων ἐπ' ἐλπίδι νὰ λάβωσι τὸν χρησμὸν τοῦ Ἀσκληπιάδου, ἐβρέθη αὐτοῖς ὅτι καιρὸς καὶ τόπος δὲν ἔμεινε δι' αὐτοὺς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, διότι, κατὰ τὸ δίκαιον, προτιμῶνται οἱ προκαταλαβόντες. Ὡς δὲ καὶ τότε ὑπαίπευσα καὶ μετὰ ταῦτα ἔμαθον, οἱ προκαταλαβόντες καὶ πρῶτοι δῆθεν ἐφανισθέντες ἦσαν πάντοτε οἱ μυστικοὶ σύντροφοι τοῦ ὑπνωτιστοῦ· ὥστε, ἀν καλῶς ἐνθυμώμαι, ἡ ἀστυνομία ἔκρινε μέχρι τέλους καθήκον νὰ ἐπεμβῆ. Καὶ τῷ ὄντι μὲν κατὰ Λαφονταῖνον, ἐν δικαίως παρατιθῆσιν ὁ Α. Φουστάνος: le monde a jamais manqué de charlatans (ἀπὸ τοῦ κόσμ' οὐδέποτε δὲν ἔλειψαν ἀγύρται)· ἀλλ' ἀν οὕτω βλάπτωσι τὴν ἀλήθειαν, παραποιῶντες αὐτὴν βραναύσεως ἢ ἐπιδεξίως καὶ αὐξάνοντες τὴν πρὸς αὐτὴν δυσπιστίαν, δὲν ἐξαλείφουσιν ὅμως, ἢ δὲν πρέπει νὰ ἐξαλείφωσιν αὐτὴν διὰ τοὺς σπουδαίους ἐρευνητάς, ἔστω καὶ ἀν φαίνονται τινὰ τῶν συμπτωμάτων αὐτῆς παράδοξα καὶ ἡμῖν δυσεξήγητα. Τῶν ἐν τῷ προκειμένῳ φυλλαδίῳ ἐκτιθεμένων πολλὰ καὶ ἡ προθυμοτάτη εὐπιστία θ' ἀπέκρουεν, ἀν δὲν ἐστηρίζοντο εἰς μαρτυρίας, παρατηρήσεις καὶ βεβαιὰς ἀνδρῶν σπουδαίων καὶ πεπαιδευμένων ὡς ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ καὶ οἱ φυσιοδίφαι, ἐξ ὧν ἀρύεται. Ὅτι ἐρείδοντες ἐπὶ ἔδρας τὴν μασχάλην ὑπνωτισθέντος καταληπτικοῦ (Σ. 18) δυνάμεθα νὰ θέσωμεν ἅπαν το σῶμα αὐτοῦ πλαγίως παρὰ τοὺς κανόνας τῆς βαρύτητος· ὅτι ἀν θέσωμεν τοὺς δακτύλους αὐτοῦ παρὰ τὰ χεῖλη του ὡς ἵνα πέμψῃ φίλημα (Σ. 19), τὸ στόμα διαστελέεται εἰς μεϊδιάμα· ὅτι τὸ ἡμισυ τοῦ προσώπου αὐτοῦ διαγελά καὶ τὸ ἕτερον ἡμισυ φαίνεται κατηφές ἀν εἰς ἐκάτερον ἀντιθετὰ δείκνυνται ἢ λέγωνται (Σ. 27)· ὅτι δι' ἡμέτερας βεβαιώσεως δυνάμεθα νὰ πείσωμεν τὸν ὑπνοβάτην ὅτι οἱ παριστάμενοί εἰσι δένδρα εἰς αἶν ἀναρριχηθῆ (Σ. 43), ἢ αἰθουσα λίμνη εἰς ἣν νὰ κολυμβήσῃ, ἢ κινὴν ζάχαρις καὶ τ' ἀνάπαλι, εἰσι φαινόμενα τὰ πλείστα πιστευτὰ μόνον ἀν τὰ ἰδῶμεν, ἢ διὰ τὸ κύρος τῶν ἐρευνησάντων καὶ ἐγγυωμένων αὐτὰ. Διότι δ' ἀγύρται πολλακῶς μιμοῦνται καὶ παραποιῶσιν αὐτὰ, τοῦτο, ἐλπίζομεν, δὲν θέλει ἀποτρέφει ἀπὸ τῆς αὐτῶν ἐξακριβώσεως ἀνδρας νόημονας καὶ σοφοὺς, ἐν οἷς καὶ τὸν ἡμέτερον κ. Φουστάνον, θεωροῦντας ταῦτα οὐχὶ ὡς παίγνια, ἀλλ' ὡς ἐπιρρίπτοντα φῶς εἰς τὸν φυσιολογικὸν τοῦ ἀνθρώπου ὄργανισμὸν, καὶ συντελοῦντα εἰς καταρτισμὸν ὀρθῆς φιλοσοφικῆς θεωρίας. Ἄλλ' ὅτι περὶ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ φυλλαδίου τοῦ κ. Φουστάνου λέγομεν, δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν καὶ περὶ τοῦ δευτέρου, καὶ λυπούμεθα ὅτι παρήχθη εἰς αὐτοῦ τὴν προσθήκην, διότι ἐν ἐκείνῳ μὲν ἐκ περιουσίας ἐξέθηκεν ὅτι ἐξ ἰδίας ἢ ἐξ ἄλλων σπουδῆς καὶ πείρας ἐγίνωσκεν, ἐν

τούτῳ δὲ νομίζει ὅτι δικαιοῦται ν' ἀρνηθῆ ὡς ἀνυπόστατον ὅτι ὁ ἴδιος δὲν ἐξηκρίβωσεν οὐδ' εἰς ἄλλων κἂν σπουδαίας μελέτας ὀφείλει. Τὸ ὅτι ὑπάρχουσιν ὑπνωτισμοῦ φαινόμενα, τοῦτο οὐδ' ὡς συνέπειαν ἔχει οὐδ' ἀποδεικνύει ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑπάρχωσιν ἐκτος αὐτῶν καὶ ἄλλα μὴ ὁμοίως ἐξηγούμενα· τοῦναντίον μάλιστα. Κατὰ τὸν συγγραφέα (Σ. 4), ὁ ὑπνωτισμὸς ἐστὶν ὑπνος νευρικός, κατ' ὃν τὸ ἀτομον δὲν κοιμᾶται, διατηρουμένων πάντων τῶν ἀντανακλαστικῶν καὶ αὐτομάτων φαινομένων τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἦδη ὁ ὄρισμος „ὑπνου ἀτόμου μὴ κοιμωμένου“ καὶ ὑπνου „νευρικοῦ“ νέυρων διατηρούντων τὰς αὐτομάτους αὐτῶν ἐνεργείας ἔχει τι τὸ προβληματικὸν καὶ δυσεξήγητον κατ' ἑαυτὸ, ὥστε νὰ χρησιμεύῃ ὡς μόνη βάσις θεωρίας οἰουδήποτε φυσιολογικῶ φαινομένου, πλὴν τοῦ ὅτι καὶ αὐτὴ τοῦ ὕπνου ἢ ἐξήγησις δὲν φαίνεται πάσης δυσκολίας ἀπηλλαγμένη. Ἐκ τῆς πραγματείας ὅμως, ἢν ἔχω ὑπ' ὄψιν, οὐδόλως δύνανται ὁ ἀναγνώστης νὰ συμπεράνῃ, καὶ ἐτι ὀλιγώτερον νὰ πεισθῆ, ὅτι οὐδὲν μαγνητικὸν βευστόν ποτε ὑπῆρξεν ἢ ὑπάρχει (Σ. 87), ὅταν γινώσκῃ μετὰ θετικότητος ὅτι ὑπάρχει κἂν μαγνητικὴ τις δύναμις, φέρ' εἰπεῖν ἢ ἔλκουσα τὸν σίδηρον πρὸς τὸν μαγνήτην. Ἄν δ' ἡ δύναμις, αὕτη βευστόν ἢ ἢ τι ἄλλο, ἐστὶ ζήτημα εἰς ὑποθέσεις ἀναπεπταμένον, αἷς νομίζομεν ὅτι ἐλλείπουσιν ἐτι αἱ ἀποδείξεις, ὥστε νὰ κηρυχθῶσι μετὰ πεποιθήσεως ὡς μωρίαί (Σ. 90). Λέγων ὁ συντάκτης τοῦ φυλλαδίου (Σ. 112), ὅτι σήμερον διελύθη τὸ περὶ αὐτομάτου κινήσεως τῶν τραπεζῶν ὄνειρον, ἀπατάται οὐχ ἴττον ἢ ὁ ἐν τῇ Κλειῶ (1885, Σ. 212) γράψας ὅτι „τὰ αὐτοκίνητα τραπέζια κτλ. καὶ τὰ τοιαῦτα τερατοουργήματα... κατεδικασθήσαν ἀπὸ πολλοῦ“· διότι πάντες οἱ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἴττον τὸν λεγόμενον πνευματισμὸν ὡς ἀλήθειαν παραδεχόμενοι, θεωροῦσι τὸ φαινόμενον τοῦτο ὡς τὸ στοιχειωδέστατον καὶ τὸ μᾶλλον ἀναμφισβήτητον. Καὶ εἰσιν οὕτοι οὐχὶ ὀλίγοι, διότι εἰς 85 ἀριθμοῦνται αἱ ὑπ' αὐτῶν τακτικῶς ἐκδιδόμεναι εἰδικαὶ ἐφημερίδες ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ. Ὡς δὲ πρὸς τὸν Φαραδαῖον (Σ. 113), ὅστις μόνον ἐξετάσῃ ἀπροκατάληπτως τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐπινοηθὲν μηχανήμα, θέλει ἰδεῖ αὐτὸ ἀποδεικνύον ὅτι αἱ τράπεζαι κινούνται μὲν βεβαίως δι' ἐξωτερικῆς ἐνεργείας, οὐχὶ ὅμως καὶ ἀναγκαιῶς διὰ τῆς τῶν μυόνων πίεσεως. Ὁ ἡμέτερος Στρούμβος κατ' ἀρχὰς καὶ ἐκεῖνος ἐχλεύασεν ἐν ἰδίᾳ πραγματεία τὸ φαινόμενον τοῦτο, καὶ ἐξηγήσεν αὐτὸ ὡς πίεσεως ἀποτέλεσμα. Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα, καὶ ἀφ' οὗ ἐγνώσθη τοῦ Φαραδαῖου τὸ μηχανήμα, ἐν τῇ Φυσικῇ του ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡπατήθη τοῦτο πρεσβεύσας. Ἐγὼ δ' ἐκ χιλιάκις ἐπαναληφθέντων πειραμάτων ἐπιμένω λέγων ὅτι, ὅσον καὶ ἀν ὑπὸ τινων δυσπιστεῖται, ἢ τράπεζα ὅμως κινεῖται· e pur si muove. Μία τῶν αἰτιῶν τῆς ἀνευδότητος ταύτης ἀρνήσεως φαινομένου οὕτως εὐξελεγκτοῦ καὶ ἀναμφισβήτητου ἐστὶ σύγχυσις ἰδεῶν, κατ' ὅσον οἱ μὲν ἀρνοῦνται ὅτι οἱ ἄλλοι, ἢ κἂν πλείστοι τῶν ἄλλων δὲν δύσχυρίζονται, τὴν αὐτομάτου κινήσιν, ἦτοι τὴν αἰτίαν ὁμοῦ μετὰ τοῦ φαινομένου, ἐν ᾧ οὕτοι, δηλαδὴ οἱ ἀπροκατάληπτοι μετὰ αὐτῶν, ὑπὲρ τῆς βεβαιότητος τοῦ φαινομένου μόνον διατείνονται, περὶ τῆς αἰτίας τὸ πολὺ εἰς ὑποθέσεις περιοριζόμενοι, καὶ δύσχυρίζομενοι, οὐχὶ ὅτι ἡ κίνησις ἐστὶν αὐτόματος, ἀλλὰ μόνον, ὡς ἕκαστος μὲν θέλων ν' αὐταπατάται εὐκόλως δύνανται νὰ

πεισθή, ὅτι δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα ἐκουσίας ἢ ἀκουσίας πείσεως τῶν μυόνων.

Δὲν ἤξεύρω ἐξ ἰδίας πείρας ἂν ἐπίπασις κρητίδος εἰς τὰς χεῖρας ἢ τὴν τράπεζαν (Σ. 113) κωλύη καὶ κατὰ πόσον ταύτης τὴν κίνησιν, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἑν τοῦτο οὕτως ἔχει, ἀγνοῶ τὴν αἰτίαν. Ἄλλ' ἐν τῇ Κλειῷ (1885, Σ. 22) ἤδη εἶπον ὅτι καλυφθεῖσαν τὴν τράπεζαν ὑπ' ἐλαφροῦ ὑφάσματος εἶδον οὐχ ἴττον στρεφόμενῃ, οὔτε ὑπὸ τῆς φαντασίας ἀπατηθεῖς, οὔτε ὑπ' ἐμπειρῶν καὶ ἐπιτηδείων ἀπαταιώων, ὡς ἐκλαμβάνει ὁ συγγραφεὺς (Προσημ.), ἀλλ' αὐτὸς μετέχων τοῦ πειράματος καὶ δίδων αὐτῷ πᾶσαν τὴν προσοχὴν μου. Ἄλλως παιδαριῶδες θὰ ἦτον καὶ δὲν θὰ ἤξιζε τὸν κόπον νὰ κατατρίβω καιρὸν περὶ τὰ τοιαῦτα.

Εἰκ. 1. Χεῖρες δεδεμένοι καὶ ἐσφραγισμένοι.

Ἐν γένει, κατ' ἐμὲ καὶ, ὅτι δὲν ἐδυνήθη ἢ δὲν ἠθέλησέ τις νὰ ἐξακριβώσῃ δικαιούται νὰ τὸ θεωρῇ ὡς ἀναπόδεικτον δι' αὐτὸν καὶ ἀμφίβολον, οὐχὶ ὁμως καὶ ὡς βεβαίαν ἀπόβροιαν πλάνης τῶν ἄλλων ἢ τῆς φαντασίας αὐτῶν (Προσημ.). Οἱ εὐφανταστότεροι τῶν ποιητῶν θὰ ἦσαν τότε οἱ πρῶτοι πνευματισταί.

Οὐδὲ κατ' ἐλάχιστόν ἐστιν ἀκριβὲς (Σ. 98, σημ.) ὅτι „ἐδημοσίευσά ὡς ὑπάρχοντα θαυμάσια φαινόμενα, δια τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν ὁποίων ἢ ὑπ' ἐμοῦ ἐξέλεξις ὑπῆρξε δειλή, ἀσθενὴς καὶ λίαν περτωρισμένη.“

Εἰκ. 2. Ὁ Βελλίνης προσδεδεμένος εἰς ἔδραν.

β. ὡς πιθανότητος στοιχεῖα ἔχοντα, ἀλλὰ τινὰ τῶν φαινομένων, ὧν ἐγὼ μὲν αὐτὸς μάρτυς δὲν ἐγενόμην, ἀλλὰ περὶ ὧν ἤκουσα ὑπὸ περιστάσεις ὧν ὁ συνδυασμὸς, καὶ παρ' ἀτόμων ὧν ὁ χαρακτήρ σπουδαίας μοι παρέχον ἐγγυήσεις.

γ. Ἄλλα δὲ καὶ πλείστα πειράματα εἰς ἃ παρευρέθη, καίτοι ὑπὸ πολλῶν θαυμαζόμενα, δὲν μὲ διέφυγον ὄντα ἀγυρτικά καὶ ταχυδακτυλογικὰ!

δ. Περὶ πολλῶν δέ, ὧν δὲν εὐρέθην εἰς θέσιν νὰ ἐλεγξῶ τὴν ἀλήθειαν ἢ τὸ ψεῦδος, ἔμεινα ἐφεκτικός, μὴ φρονῶν ὅτι δικαιούμαι οὔτε νὰ παραδεχθῶ αὐτά, ἀφ' οὗ δὲν τὰ ἐξήλεγξα, οὐδὲ νὰ τ' ἀρνηθῶ διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι δὲν τὰ ἐμελέτησα ἢ δὲν τὰ ἐννοῶ.

Μεταξὺ τῶν τῆς πρώτης κατηγορίας φαινομένων εἰσὶ καὶ τινὰ, ἃ εἶδον ἐκτελούμενα, μεταξὺ τῶν τῆς δευτέρας, ἃ ἤκουσα διηγούμενα ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ Home. Ἄν αὐτὸν δικαίως ἢ ἀδίκως κατεδίωξεν ὁ ὄχλος τῆς Φλωρεντίας (Σ. 93, 99), ἐν ᾧ καὶ μετὰ τὴν κατάδιωξιν ταύτην ἐξηκολούθησεν ὑπὸ πλείστον πιστευόμενος καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ, τὸ ἀγνοῶ, καὶ μοὶ εἶναι ἀδιάφορον. Πρὸ διετίας μοὶ ἔλεγεν ἡ κύμησσα Ὁρλώφ ὅτι ὁ Home εἶχεν ἐπ' ἐσχάτων καταστήσει, ὡς ἐκ τῶν πειραμάτων εἰς ἃ ἐπεδίδοτο, εἰς ἐντελῆ νευρικὴν ἐξάντησιν, ὥστε ἴδυνάται νὰ περιπατήσῃ μὴ στηριζόμενος ὑπὸ δύο ἀνθρώπων. Ἄλλα καὶ αὐτόχρομα ἀγύρτην ἂν τὸν υποθέσωμεν, ἢ ἀγυρτεία του οὐδὲν ἦν πρὸς ἐμὲ, διότι τὰ σκεύη, ἃ εἶδον ἐν Παρισίῳ (Κλειῷ, 1885, Σ. 23, 24) αἰωρούμενα ἢ αὐτῷ προσερχόμενα δὲν ἦσαν „ἐν αἰθούσαις μὲ πάσας τὰς ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ πειράματος εὐνοϊκὰς συνθήκας“

(Φουστ. Σ. 99), ἀλλ' ἐξ ἐναντίας τοιαῦται, ὥστε οὐδ' ἔχνος ἀμβολίας περὶ τῆς γνησιότητος τῶν πειραμάτων ἐπέτρεπον.

Εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν ἐπιμένω τὰ τῶν καὶ ὅσα ἤκουσα περὶ τῆς ἀρσεως αὐτοῦ τοῦ Home εἰς τὰ ὕψη (Κλ., 1885, Σ. 40), ἀποκρούων τὴν πάντη ἀνυπόστατον ἐξήγησιν (Φ. Σ. 98), ὅτι ἢ

Εἰκ. 3. Ἀπαλλαγὴ αὐτοῦ ἀνευ βλάβης τῶν ἐσφραγισμένων χερῶν.

περὶ αὐτῆς εἰποῦσά μοι κυρία ἦν ὑστερική, ἴτοι βλέπουσα ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἢ διηγουμένη ὅτι δὲν εἶδεν, ἢ ὅτι „πονηρῶς εὐφρολογούσα ἐψεύδετο.“ Ἡ χήρα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ἦν μία τῶν σεβαστοτάτων κυριῶν τῶν Παρισίων, ἀπολαύουσα γενικῆς ὑπολήψεως, ὑγιᾶς τῆς σῶμα καὶ τῶν νοῦν, καὶ οὐχὶ οὕτω χυδαίας ἀνατροφῆς, ὥστε, κατὰ πρῶτον συναντῶσά με ἐν τῇ κοινωνίᾳ, νὰ μ' εἰπῇ βάνουσα ψεύδη, ἐκλαμβάνουσα ὅτι εὐφρολογεῖ. Περιεργότατον δ' ὅτι, χωρὶς νὰ ἤξεύρῃ ἂν

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΒΡΩΣΙΣ ΤῶΝ ΛΑΦΥΡῶΝ.

Εἰκὼν τοῦ Μουράλλου.

και τίνα είχαν μετά του Home συνδιάλεξιν, συνέπιπτε να εφεύρη και μοι διηγηθῆ ἀκριβῶς και μεθ' ὅλων τῶν λεπτομερειῶν του τὸ αὐτὸ φεῦδος, ὃ ἐκείνος μοι διηγήθη. Τοῦτο ἀληθῶς θὰ ἦν πάντων τῶν θαυμάτων τὸ θαυμαστότερον.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ παραλείψω ὅτι κατ' αὐτὰς ἐτι ἀνὴρ σπουδαῖος και ἥμισυ ὑστερικὸς μ' ἐβεβαίω ὅτι ἐγνωρίσει ἀνθρώπον ὅστις, ὅτε διετέλει ἐν ὑπνοβατικῇ καταστάσει, ἠωρεῖτο πολλάκις εἰς τὸν ἀέρα. Ἐπειδὴ ὅμως οὔτε τὸ φαινόμενον αὐτὸς εἶδον, οὔτε εἰς τὰ περὶ ὑπνωτισμοῦ συνέπεσε ποτε νὰ ἐγκύψω, κατατάττω τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην εἰς τὴν τελευταίαν, τὴν τῶν ἀμφιβόλων κατηγορίαν, παρατηρῶν μόνον ὅτι ἀν εὐρεθῆ ἐχομένη ἀληθείας, ὡς φαίνεται ἐγγυώμενος ὁ χαρακτήρ του διηγηθέντος, εἰς τοὺς τὸν ὑπνωτισμὸν ἰδίᾳ σπουδάζοντας θέλει ἀνήκει νὰ μᾶς σαφηνίσωσι πῶς συνέβαινε νὰ αἴρεται εἰς τὸν ἀέρα ὁ Home.

Εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν τάττω και τὰ πειράματα εὐρέσεως ἀντικειμένων και ἀριθμῶν, τὰ γενόμενα παρουσία μου ὑπὸ διαφόρων και μάλιστα τοῦ Κουμπερλάνδ δι' ἐπιστημοτάτων ἀτόμων, ἐν ὅς ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν [Ατσεβελδ, ὁ πρῶτος ὑπακιστῆς τοῦ Αὐτοκράτορος, πρίγκηψ Ρατζιβίλλ, και ὁ Αὐτοκράτωρ αὐτός. Εἰς τὰς περὶ τῶν φαινόμενων τούτων ἐξηγήσεις τοῦ Κουμπερλάνδ (Φ. Σ. 115) ἐλαχίστην ἀποδίδω σπουδαιότητα, οὐχὶ πλείονα ἢ ὅσην θ' ἀπέδιδον εἰς ἕκαστον μὴ ἐπαγγελλόμενον τὸν φιλόσοφον, ὅστις δὲ, ἐπειδὴ αἰσθάνεται, ἐνθυμεῖται, φαντάζεται, ἀξιοῖ νὰ μοι ἐξηγήσῃ φυσιολογικῶς τί ἐστὶν αἰσθησις, μνῆμη ἢ φαντασία.

Τόσῳ δ' ἐφεκτικὸς εἶμι ἐπὶ τῶν παραδόξων και μέχρι πρὸ μικροῦ ἀγνώστων τούτων φαινόμενων, και τὸσον ὀλίγον πρόθυμος νὰ πιστεύω τὰ μὴ ἀμφιβολίας ἀνώτερα, ὥστε εἰς τὴν τετάρτην κατηγορίαν τῶν εἰς δισταγμὸς ἐμβαλλόντων με εἶχον κατατάξει και τὰ πειράματα, περὶ ὧν ἐμνημόνευσα ἐν τῷ Ἀπόλλωνι τοῦ Πειραιῶς (1885, Σ. 354), εἰ και εἶδον αὐτὰ ὑπὸ οἰωνοῦ σχεδὸν πάντα δισταγμὸν ἀποκλείοντα. Ὁ Μεσάζων, ὡς ἐκεῖ εἶπον, εἶχε στερεῶς προσδεθῆ εἰς ἔδραν, και ὅμως μετ' ὀλίγον εἰς τὰ δεσμά του εὐρέθησαν ἐμπεπαρμένα (!) δακτυλῖδια δοθέντα ὑπὸ τῆς ὀμηγύρεως, τ αὐτὸς ἀνέστη, λυθεὶς τῶν δεσμῶν.

Εἰς τὸ πείραμα τοῦτο θὰ ἐνδιατρίψω ὀλίγον μακρότερον, ἵνα καταδείξω πῶς γίνονται πολλάκις και τίνα βαρύτητα ἔχουσι αἱ περὶ τῶν τοιούτων κρίσεις. Ἐννοεῖται, ὅτι αὐτὸ ἀμέσως ὑπὸ τινων κατηγορηθῆ ὡς ταχυδακτυλοῦργημα. Ἐν τῷ γερμανικῷ περιοδικῷ Gartenlaube (XXXIII, 3, Σ. 43) ἐκτίθεται ὁ τρόπος, καθ' ὃν Bellini τις ἐλέγχει τὴν ἀγυρτίαν ταύτην. Εἰς τὴν ἔδραν καθήμενος ὁ ἴδιος, προσηλωθεὶς, ὡς φαίνεται ἐν Εἰκόνι 1. Αἱ χεῖρες αὐτοῦ εἰσι δεδεμένα ὀπίσω τῶν νώτων του, ὡς ἐν Εἰκόνι 2· ἀλλὰ

μετ' ὀλίγον, ὑπὸ τὸ παραπέτασμα τὸ κρύπτον αὐτὸν ἐγείρεται λυτὸς και ἐλεύθερος, ὡς ἐν Εἰκόνι 3.

Ἴδου δὲ τίνα διδὲ ἐξηγήσιν. Ὅταν τὸν δέσῃ, λέγει, ἐντείνει τοὺς μυῶνας τῶν χειρῶν του, ὥστε αἱ χεῖρες ὀγκοῦνται· μετὰ ταῦτα δὲ χαλαρῶν αὐτούς, καθίστησι τὰς χεῖρας τόσῳ λεπτοτέρας, ὥστε δύνανται ν' ἀποσυρθῶσι τῶν ἐπὶ τῶν ἐξογκωθειῶν περιδεθέντων σχοινίων, και τούτου ἀπαξ γενομένου, τὰ λοιπὰ πάντα δὲν ἔχουσι δυσκολίαν.

Ἄλλ' ὅστις μόνον ἔχει χεῖρας δύναται νὰ ἐπιθῆ ἀν κατὰ τὸν ἄρμον τῆς χειρὸς και τοὺς βραχιόνας ὑπάρχωσι μυῶνες τοιοῦτοι, ὥστε ἡ διαφορά τῆς διαστολῆς και συστολῆς αὐτῶν, νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν χεῖρα νὰ ἐξέλθῃ τῶν δεσμῶν αὐτῆς, ὅπερ θὰ ἦν πολὺ τιμωρὸς ἰδιότης διὰ τοὺς ἐν φυλακαῖς δεσμίου.

Τὸ ὅλως φαντασιώδες τῆς τοιαύτης ἐρμηνείας συνορῶν και αὐτὸς ὁ Βελλίνης, προστιθῆσι και ἄλλην, δευτέραν διὰ τοὺς ὀξυδερκεστέρους, ὅτι ἔχει ὀπίσω του κεκρυμμένην ψαλίδα, δι' ἧς τέμνει τὰ δεσμά του, και ἔπειτα κρύπτει ἐπιτηδεῖας τὰ τετμημένα ἄκρα.

Τὸν κύριον τούτων εἶδον εἰς τὸ θεάτρον, ὅπου τὰς πνευματικῆς ἐξηγήσεις του ἐδίδεν εἰς τὸ δημόσιον ἐπὶ εἰσιτηρίοις. Τὴν πρώτην τῶν δύο ἐρμηνειῶν ἔκρινεν ὁ ἴδιος τότε ὀρθότερον ν' ἀποσιωπήσῃ. Ἐπέδειξεν ὅμως τὴν δευτέραν, ἣν και ὡς μόνον παρέστησεν. Αἱ χεῖρες του εἶχον δεθῆ δι' ὑφάσματος, ὡς φαίνεται και ἐν τῇ εἰκόνι 2, και τούτο ἔκοψε διὰ ψαλίδος παρὰ τῷ ἄρμῳ τῆς μιᾶς χειρὸς, τὰ δὲ κοπέντα ἄκρα ἔκρυψεν ἐπιδεξίως ἐντὸς τῶν πτυχῶν τοῦ ὑφάσματος, και οὕτω μετὰ ταῦτα ἡ μία χεὶρ ἔλυσε τὴν ἄλλην και τὰ λοιπὰ μέλη.

Τούτῳ ἐστὶν εὐνοητότατον, και μόνον παράδοξον πῶς ὑφίστανται ἀνθρώποι ἱκανῶς εὐθήεις, ὥστε ν' ἀπατῶνται ὑπὸ τὸσον ἀπλῶν τεχνασμάτων.

Ἄλλ' ἐγὼ τὸ αὐτὸ πείραμα εἶδον δὶς, ἡ μᾶλλον τρίς, και αἱ χεῖρες δὲν ἐδέοντο δι' ὑφάσματος ἔχοντος πτυχάς, εἰς αὐτὰς νὰ κρύπτονται τὰ τμηθέντα ἄκρα, ἀλλ' ἀπλῶς διὰ θάμμιγγος (σπάγγου). Ἐδεσα δ' ἐγὼ αὐτὸς δι' ἰδιαίτερου τεμαχίου ἐκάστην τῶν χειρῶν, ἕκαστον τῶν βραχιόνων, ἕκαστον τῶν ποδῶν, και τὸ σῶμα, και τῶν τεμαχίων πάντων τούτων τὰ ἄκρα ἐσφράγισα διὰ βουλοκηρίου και τῆς ἐμῆς σφραγίδος ἐπὶ τῆς ἔδρας, οὐσης τῆς πρώτης τυχούσης, ἣν ἐλάβομεν ἐκ τοῦ δωματίου και καλῶς ἠρουνήσαμεν και ἐγὼ και οἱ μετ' ἐμοῦ, πάντες γνωρίμοι μου. Ἦθελον νὰ ἰδῶ τὸν Βελλίνην, ἢ ἄλλον ταχυδακτυλοῦργον δεθέντα ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις, και ὅμως κατορθοῦντα νὰ λυθῆ, και τότε προθύμως θὰ κατέταττον ὅσα εἶδον μετὰ τῶν τερατοῦργημάτων τῆς ἀγυρτείας· ἀλλ' οὐδ' ὡς βέβαια θέλω νὰ τὰ παραδεχθῶ, διότι δὲν ἐδοκίμασα και αὐτὰ μετὰ τῶν ἐπαγγελλομένων τὴν ἀποκάλυψιν τῆς τερατοῦργίας.

(ἔπειτα τὸ τέλος.)

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΑΙΩΝΑ.

(συνέχεια.)

Αὐτὴ εἶνε ἡ μία ὄψις.

Οὐχ ἦττον καταπληκτικὴ εἶνε ἢ ἄλλη. Τὴν ἔγραψεν ὁ πρὸ τινος τελευτήσας μέγας φαντασιολόγος, ὅστις ἐκαλεῖτο Οὐγκώ. Ἀφορᾷ δὲ τὴν τάξιν τοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος. Ἡ εἰκὼν εἶνε ὠραία, ὡς ὅλαι αἱ ἀφαιρέσεις τοῦ ποιητοῦ. Διὰ τῶν μελετητικῶν αὐτοῦ ὀφθαλμῶν, οὐδ' ὅμως ἀντὶ νὰ ἐνισχύουν θαμβοῦσιν αἱ διόπτραι τοῦ ἰδεώδους, βλέ-

πει τὴν Εὐρώπην κατ' ἀρχάς, ἐν τῷ εἰκοστῷ αἰῶνι, και τὴν Ἀνθρωπότητα ἔπειτα ἐν ταῖς ἀκολουθοῦσιν, ἐν ἔθνος, ἕνα λαόν, μίαν οἰκογένειαν. Οὐδεὶς τῶν προγεννημένων φραγμῶν. Ἐνότης γλώσσης, ὁμοιότης νομίσματος, ταυτότης μέτρων, κοινότης μεσημβρινοῦ, ἰσότης κώδικος. Ἄντὶ παντὸς ἀγῶνος, ἢ παγκοσμίου ἀδελφότητος· ἀντὶ πάσης πίεσεως, τὸ ἀπόλυτον δίκαιον· ἀντὶ πάσης διοικήσεως, ἢ Ἐλευθερίας.

Οὔτε ἀλύσοις μεταξὺ τῶν γεφυρῶν, οὔτε σύνορα μεταξὺ τῶν λαῶν, οὔτε ἰσθμοὶ μεταξὺ τῶν ὠκεανῶν, οὔτε προλήψεις μεταξὺ τῶν ψυχῶν. Ἐκαστος κατέχων τὴν θέσιν του ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ἡ ἰδιοκτησία, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αἰωνίου νομίμου, μὴ καταργουμένη, ἀλλ' ἀποκαθισταμένη κοινωνικῶς· κανεὶς ἀνευ τοῦ ἀγροῦ του, τῆς οἰκίας του, τοῦ ἀέρος του. Ἡ Ἀγάπη ἐλευθερία και ἱερά ὡς ἡ Σκέψις. Κατηρημένη ἢ δουλεία, κατηρημένη ἢ πενία, κατηρημένοι οἱ στρατοὶ. Οὐδεὶς θὰ φροντίξῃ τότε περὶ τῆς ὑπεροχῆς τῆς κωνικῆς σφαιρας ἐπὶ τῆς στρογγύλης και τῆς κυλινδρικής ἐπὶ τῆς κωνικῆς. Τίς θὰ ἐνθυμηθῆ τὰ ὄνόματα τῶν Σασσεπῶ, ἢ τῶν Γκρά; Ἡ πυρῆτις και ἡ δυναμίτις θὰ χρησιμοποιοῦνται μόνον πρὸς διάτρησιν τῶν συρρίγων ἀνά μέσον τῶν ὄρεων και τῶν θαλασσῶν. Ἡ Εἰρήνη ὑποβοηθοῦσα τὴν κοινήν εὐτυχίαν. Ἡ ἀποκοπή μιᾶς γεφύρας και μιᾶς κεφαλῆς ἐξ Ἰσου ἀδύνατα πράγματα. Καὶ συμφώνως πρὸς ὅλα ταῦτα θέλει ἐπιφανῆ ἐν τῷ κόσμῳ γενεὰ μεγάλη και παράδοξος, ἐπίσης ἐκπληττομένη ὅταν ἀκούῃ ὅτι ἄλλοτε ἐπολέμουν Ῥώσσοι πρὸς Ἀγγλοὺς και Γάλλοι πρὸς Γερμανοὺς, ὅσον ἔτι ἦτο ἀνεφικὸς ἢ διάβασις τοῦ Ἀτλαντικοῦ δι' ἀεροστάτου.

Πρὸς τὰς προφητείας δὲ ταύτας τοῦ πρὸ μικροῦ ἀπαλάλαξαντος ἐπὶ τέλους διὰ τὸ θανάτου του τὴν γῆν τοῦ ὑπερφυσικοῦ βάρους τῆς μεγαλοφυῆς τοῦ Γαλάτου Ἡσαίου, πολὺ βεβαίως δύσκολον θὰ ἦτο νὰ ἀντεῖπῃ τις, ἀφοῦ μάλιστα τὸ προφητικὸν αὐτοῦ χάρισμα ἐπιστοποιήθη πολλάκις, ὡς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ μικροῦ Ναπολέοντος, ὑπὸ τῶν γεγονότων· ἀν και παρὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ θὰ ἐπετρέπετο ἴσως ν' ἀμφιβάλλῃ τις ὀλίγον ἀν πράγματι ὁ ἐπερχόμενος αἰὼν θὰ περιφρονῆ τὰς μεταξὺ κυλινδρικών και κωνικών σφαιρῶν διαφορὰς ἐκ τῶν καθ' ὑπερβολὴν φιλειρηνικών αὐτοῦ ὁρμῶν και ὄχι διότι πιθανῶς θὰ ἔχη ἐπινοήσῃ τινὰ κατὰ πολὺ τελειότεραν και τῶν δύο· ἀν ὅλα τὰ μέχρι τούδε τοῦλάχιστον διδόμενα δὲν παρέχουσι τὸν φόβον ὅτι ὡς οἱ παρελθόντες συνάδελφοί του ἔφερον συλλήβδην τὸ ὄνομα Λόγος, αὐτὸς και μόνος δὲν θὰ φέρῃ τὸ ὄνομα Πράξις, ἢ ἀν μὴ, ἀντὶ τοῦ ἀπολύτου Δικαίου, ὅπερ εὐαγγελίζεται ὁ ποιητής, δὲν πλανᾶται ἐπὶ τοῦ κόσμου ἀνακουῶσα αὐτὸν ὑπὸ τὴν φλογεράν της πνοήν και συσπῶσα τοὺς γιγαντιαίους γρόνθους της ἢ Δύναμις. Ἄλλὰ και τῆς ὑψηλῆς ταύτης φαντασμαγορίας ὑποτιθεμένης ἀληθοῦς, πάλιν οὔτε τῆς μιᾶς οὔτε τῆς ἄλλης ἀπόψεως ἢ ἰδιορρυθμία και ἢ παραδοξότης θὰ δύναται ν' ἀμιλληθῆ πρὸς τὴν τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου.

Ἡ ἐπιδρομὴ τῶν πρακτικῶς ἐφαρμοζομένων φυσικῶν ἐπιστημῶν μόνον τὸ ἄσυλον τῆς οἰκίας εἶχε μέχρι τούδε σβασθῆ. Ἦδη και αὐτῆς ὑπερεπηδήθη ὁ ἱερός οὐδὸς και ἡ ἐπανάστασις μανιωδῶς ἐκδιώκει και θύει ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς προόδου και τὸ τελευταῖον ἴχνος τῆς ποιήσεως τῆς ἐστίας. Πολιτικὰ ἀνατροπαί, αἱματηροὶ πόλεμοι, φυλετικὰ διαμάχαι, θρησκευτικὰ μεταβολαί, κοινωνικοὶ σπαραγμοὶ ἤλθον και παρῆλθον ἀνακαινίζοντες τοῦ κόσμου τὴν ὄψιν, σαλεύοντες πάντα τὰ καθεστῶτα, μεταβάλλοντες και τοὺς φυσικοὺς και τοὺς ἠθικοὺς ὄρους τῆς ὑπάρξεως, ἀποχωρίζοντες λαοὺς, συμμιγνόντες ἔθνη, καταθιπτόντες παλαιὰς προλήψεις, ἀποκαλύπτοντες καινὰς ἀρχάς. Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ βάθους τῶν αἰώνων και ἀπο τοῦ τῆς λήθης, ὅστις περικαλύπτει τοὺς ἀνθρώπους και τὰ πράγματα τῶν παρεληλυθότων καιρῶν, τίς μεταρρυθμίσεις δὲν ἠδύνατο νὰ προκύψῃ εἰς ἀντιμετώ-

πισιν τῆς τερατώδους ταύτης σιγήλης ἐπαναστάσεως, ἧς ὅπλα εἶνε βελόναι και ἐλατήρια και κομβία και δακτύλιοι και κρίκοι; Τὸ ὄνομα τοῦ ἐφευρετοῦ τοῦ ἠλεκτρικοῦ αὐτοῦ βουτύρου, ὅπερ ἀπηξίωσαν νὰ μεταδώσῃ καν εἰς τὸν κόσμον αἱ ἐφημερίδες, πρέπει νὰ διαφυλαχθῆ εἰς τὴν μνήμην τῶν ἐπερχομένων γενεῶν. Ἐγκαινίζει νέαν, πρωτοφανῆ ἐποχὴν τῆς παγκοσμίου ἱστορίας. Ὅτιδῆποτε και ἀν συμβῆ και ἐν τῷ ἀπωτάτῳ ἐτι μέλλοντι, ὁ ἀνώνυμος αὐτός θὰ εἶνε ὁ ἀόρατος αἴτιος και ὁ ἀκούσιος ἐργάτης και ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ πρέπει νὰ πέσωσιν αἱ τυχόν εὐλογίαι ἢ κατάρα.

Διότι αὐτὴ ἢ καθ' ἑαυτὴν ἀσημαντος ἴσως ἐφεύρεσις, ἀναμφιβόλως δὲν δύναται νὰ εἶνε ἢ ἡ πρώτη ἀφετηρία ἀνεξάντλητου σειρᾶς ἄλλων ὁμοίας φύσεως, ὧν, ἀν μὴ ὠρισμένος σκοπός, ἀλλὰ προφανὲς βεβαίως ἀποτέλεσμα ἀσυνειδίγτως μέλλει νὰ ἐπέλθῃ ἢ ἐντελής μετατροπὴ τοῦ ἀνθρωπίνου χαρακτήρος.

Ἐκτὸς τῆς σωματικῆς και διανοητικῆς διαπλάσεως, ἐν ριζικῶς θὰ παραμορφώσῃ ἢ ἐπέμβασις αὐτῆς τῆς Ἐπιστήμης εἰς τὰ τοῦ μαγειρείου, συμφώνως μάλιστα πρὸς τὰς ὁμοιοληθεστάτας νεωτέρας ὕλιστικῆς θεωρίας περὶ τῆς ἐπιρροῆς τῆς διαίτης ἐφ' ὅλων τῶν δυναμῶν τοῦ χρωμένου αὐτῆ ἀτόμου, εἶνε γνωστὸν ἰδίᾳ πῶσῳ τὸ νευρικὸν σύστημα, ἐν ᾧ κυρίως ἐδρεύει και ἐξ οὗ ἀπορρέει ἢ ζωὴ, ὑπόκειται εἰς εὐκινήσιαν ἢ στασιμότητα, ἐνίσχυσιν ἢ εὐπάθειαν, ἐξέγερσιν ἢ νάρκην ἀναλόγως τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου και ὅλων τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιδράσεων ἐν γενεῇ. Διὰ τὴν ἐξ ὀλοκλήρου ἐπομένους ἀλλοίωσιν, ἔτις προαγγέλλεται ὑπὸ τῶν τοιούτου εἶδους ἀνακαλύψεων, και τὴν ἀνακαινίσιν τῆς ἀτμοσφαιρας, ἐν ἣ ἀναγκαῖως κινεῖται πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθημερινῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν ὁ ἀνθρώπος, εὐνόητον καθίσταται ὅτι θ' ἀπαιτῆται ἐπίσης βαθεῖα ἐξ αὐτῆς ἀπορρέουσα ἀλλοίωσις και ἀνακαινίσις τοῦ νευρικοῦ συστήματος, τοῦ ὑπὸ τοιούτους ὄρους ζῶντος, ὥστε να δύναται ν' ἀνεχθῆ τούτους και συνουικειωθῆ πρὸς ἐκείνην.

Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων φαντάζεσθε λοιπὸν ὑποίως δύναται νὰ εἶνε ὁ χαρακτήρ ἀνθρώπου ἐξυπνώντος καθ' ἐκάστην πρῶϊαν μόνου ἐν τῷ δωματίῳ του δι' ἠλεκτρικοῦ ὥρολογίου ἐγείροντος αὐτὸν οἰανδῆποτε ὥραν θέλῃ, ἐπὶ κλίνης, ἣν ἐτοιμάζει διὰ νὰ κοιμηθῆ και διευθετεῖ ἀφυπνιζόμενος διὰ τῆς ἀπλῆς πίεσεως τῶν καταλλήλων ἐλαττηρίων ἐκατέρωθεν, εὐρίσκοντος ἐτοιμα τὰ πρὸς κόμμωσίν του διὰ τῆς ἀπλῆς συστροφῆς τῶν δεόντων κομβίων ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ νικητῆρος του και ἔπειτα ἀφοῦ τελειώσῃ πάντα ταῦτα παρασκευάζοντος τοῦ ἰδίου ἀνευ κόπου και τὸ πρόγευμά του διὰ τοῦ ἀπλοῦ χορδισμοῦ τῆς ἠλεκτρικῆς ταύτης τοῦ βουτύρου ἢ τοῦ καφέ ἢ τῆς παραγωγῆς οἰουδήποτε ἄλλου ἐδωδῆμου μηχανῆς και ὅλων τῶν λοιπῶν διαβολικῶν συσκευῶν του; Συνήθης ἰδιοσυγκρασία βεβαίως δὲν θὰ ἀντεῖχεν εἰς τοιαύτην τελείως τεχνητὴν και πυρετωδῶς μονότονον ζωὴν. Ἀνθρώπος τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος θὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ ὑποφέρῃ τὴν τοιαύτην ἐξαφάνισιν ὅλων ἐκείνων τῶν μικρῶν ἐνοχλήσεων, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰ τρία τέταρτα ἴσως τῆς ἡμετέρας ὑπάρξεως και δι' ὧν κυρίως γίνεται ἡμῖν αἰσθητὴ ἢ ἡδονὴ τῆς ζωῆς, ὡς διὰ τῶν ὑπερνοκωμένων ἐμποδίων και τῶν καταβαλλομένων ἀγῶνων και τῶν παροδικῶν θλίψεων γίνεται αἰσθητὴ ἢ ἴδοντὶ τοῦ ἐρωτος; Θὰ ἴδοντο νὰ ἐνοχλήσῃ και ν' ἀνεχθῆ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν καθισταμένην δυνατὴν τὴν ἀπομόνωσιν και τὴν δι' ἑαυτοῦ μόνου ἐκπλήρωσιν οὕτω πασῶν τῶν θελησῶν του; θὰ ἴδοντο νὰ ὑπομείνῃ τὴν τοιαύτην ἐκμηδένισιν πάσης ἀφορμῆς ἀγανακτικῆς

σως δι' επιθυμίαν μὴ ικανοποιημένην, διὰ δυσκολίαν ἀνακύπτουσαν αἰφνης ἐν ᾧ δὲν τὴν περιμένετε, δι' ὄρεξιν μὴ κορεννυμένην ἀνευ τῆς προσφυγῆς εἰς τὴν βοήθειαν ἄλλου; Πῶς θὰ ὑφίστατο τὴν ἀναγκάως τότε ἐξάλειψιν τοῦ χρησιμωτάτου τῶν ὑπηρετῶν γένους, ἀπαραιτήτου παράγοντος πρὸς καταπολέμησιν τῆς θλίψεως τῶν κυρίων, δι-

δάσκοντος δὲ συγχρόνως καὶ πολιτικῆς φιλοσοφίας ἀναγκαιότατον μάθημα· ὅτι οὐδέποτε θὰ εἶνε ἐντελῶς δυνατὴ ἡ ἀπόλυτος δημοκρατικὴ ἰσότης, διότι κάλλιστα ἀνθρώπος εἰκασάτης δύναται νὰ ὑπηρετῆται ὑπὸ πενηκοντούτους θεράποντος;

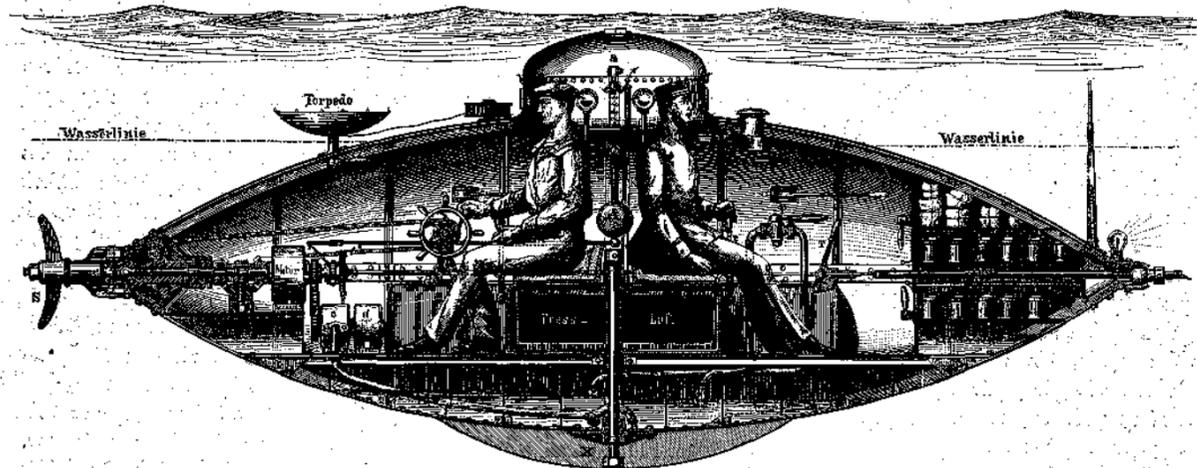
(ἔπειτα τὸ τέλος.)

ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΣΑΚΗΣ.

ΤΟ ΝΕΩΤΑΤΟΝ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ ΠΛΟΙΟΝ.

Πρὸ ὀλίγων ἐτι μηνῶν περιεγράφη εἰς διάφορα περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας τὸ υποβρύχιον πλοῖον τοῦ σουηδοῦ Νόρδεμφέλδ καὶ ἐθεωρήθη μεταξὺ τῶν πολλῶν ἄλλων ἀνταγωνιστῶν του ὡς τὸ κάλλιστον καὶ τελειότατον πάντων. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁμοῦ γάλλος τις μηχανικός, ὁ C. Goubet, ἐφευρὲν ἐν ἄλλο τοιοῦτον πολὺ ὑπέρτερον τοῦ σουηδικοῦ ἐφευρημάτος. Εἶνε δὲ ἀνώτερον τοῦ υποβρυχίου τοῦ Νόρδεμφέλδ κυρίως κατὰ δύο τινὰ· πρῶτον ὅτι ἐν αὐτῷ τὸ πῦρ καὶ ἡ λίαν ὀχληρὰ καπνοδόχη ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ δεύτερον ὅτι δύο δοχεῖα πλήρη ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος συμπιεσμένου διὰ 50 ἀτμοσφαιρῶν καθιστῶσι

τὸ τοῦ Νόρδεμφέλδ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος προεκβάλλον αὐτῆς μόνον κατὰ τὴν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἰκόνι ὑποδεικνυομένην Wasserlinie. Εἰς τὴν πρῶτην διαταγὴν τοῦ πλοίαρχου ὁ ναύτης ἐν πρώτοις θέτει ἀμέσως εἰς συγκοινωνίαν ἠλεκτρικὴν τὰς ἐν τῷ κατὰ τὴν πρῶραν θαλάμῳ εὐρισκομένας συστοιχίας πρὸς τὴν δυναμομηχανὴν (Motor), ἥτις ἐν τῷ ἅμα ἀρχίζει περιστρεφομένη νὰ στρέφῃ καὶ τὸν ἔλικα S', δι' οὗ κινεῖται τὸ ὅλον σκάφος. Οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν ἴσως παρατηρήσωσι τὴν ἀπουσίαν πηδαλίου· ἀλλὰ τὸ ἔργον αὐτοῦ ἀναλαμβάνει αὐτὸς ὁ ἔλιξ, ὅστις μετακινεῖται εὐκόλως πρὸς δεξιὰ ἢ πρὸς ἀριστερὰ διὰ μέσου τινὸς τροχοῦ,

Τὸ υποβρύχιον τορπιλλοβόλον τοῦ Γάλλου C. Goubet.

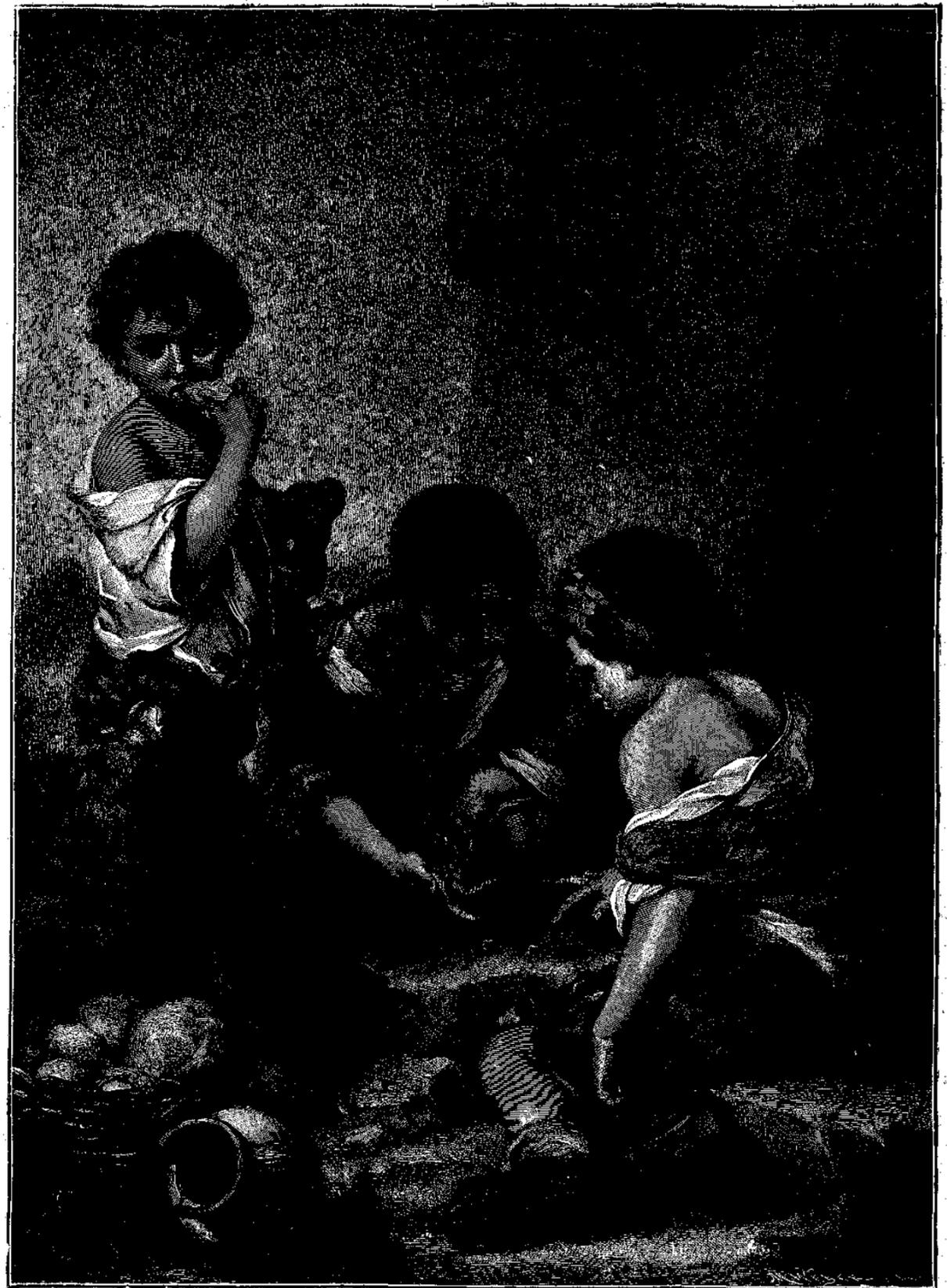
δυνατὴν ὀκτάωρον ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης διατριβὴν εἰς τὸ πλήρωμα αὐτοῦ.

Δι' ὀλίγων θὰ ἐξηγήσωμεν ἐντάυθα εἰς τὸν φίλον ἀναγνώστην τὸν μηχανισμόν τοῦ μόνον πέντε μέτρων μήκους ἔχοντος πλοίαριου τούτου, ἀπέχοντες ὁμοῦ νὰ περιγράψωμεν μέρη τινὰ τῆς παρατιθεμένης εἰκόνας, ἵνα μὴ παραπολύ ἐκτείνωμεν τὸν λόγον εἰς πράγματα σχετικῶς ἐποουσιώδη καὶ δευτερευούσης σπουδαιότητος.

Μέλλοντος τοῦ ἀπαίσιου ἐφευρημάτος τοῦ Γουβὲ ν' ἀποπλεύσῃ, κατέρχεται ὁ πλοίαρχος αὐτοῦ καὶ ὁ πηδαλιούχος ὁ καὶ μηχανικός εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ διὰ τοῦ θολίσκου α, κλειομένου μετὰ τοῦτο πάλιν τόσον ἐρμητικῶς, ὥστε νὰ ἦνε ἡ διαπέραστος καὶ εἰς τὸν ἀέρα καὶ εἰς τὸ ὕδωρ. Ὁ θολίσκος οὗτος φέρει ἐπὶ ὀπτικὰς ὁπὰς ἐκ λίαν χονδρῆς ὕλης, ὧν ἡ μία μάλιστα βλέπει καὶ πρὸς τὰ ὄνω διὰ νὰ δύναται τὸ πλήρωμα νὰ στρέφῃ τὰ βλέμματά πρὸς ἀπᾶσας τὰς διευθύνσεις. Κατ' ἀρχὰς τὸ πλοίαριον φυσικῶς πλέει ὅπως καὶ

ἐφ' οὗ ὁ πηδαλιούχος ἐν τῇ εἰκόνι φαίνεται ἐπιθέσας τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα.

Ἄμα ὡς τὸ πλοίαριον φθάσῃ εἰς ἀπόστασιν βολῆς ἀπὸ τοῦ ἐχθρικοῦ θωρηκτοῦ, ὁ πηδαλιούχος ἐν πρώτοις ἀνοίγει στρόφιγγά τινα ἐπιτρέπουσαν τὴν ἀπὸ τῶν ἀεριοῦχων δοχείων ἔξοδον τοῦ συμπιεσμένου ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος διὰ τοῦ σωλήνος K, ἐξικνουμένου εἰς τὰ ἄνω μέχρι τοῦ μικροῦ θολίσκου ἥτοι ἐγγύτατα τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων τοῦ πληρώματος. Συγχρόνως καὶ ὁ πλοίαρχος περιστρέφει τὴν στρόφιγγα P, δι' ἧς εἰσρέει τὸ θαλάσσιον ὕδωρ εἰς τὰ κατώτερα τῆς τροπίδος δοχεῖα h, ἐν ᾧ τὰνάπαλιν διὰ τοῦ μοχλοῦ r, ὃν κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς, θέτει εἰς κίνησιν τὴν ἀνελίαν c καὶ δι' αὐτῆς ἐξωθεῖ αἰθὴς τὸ εἰσρεῦσαν ὕδωρ. Τοιοῦτοτρόπως ὁ πλοίαρχος εἶνε κύριος ἀνα πᾶσαν στιγμὴν καὶ ἀναγκαίως νὰ καταβυθίζῃ ἢ ν' ἀναβιάζῃ τὸ σκάφος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐν ᾧ ὁ ναύτης συμφώνως πρὸς τὰς διαταγὰς τοῦ πηδαλιούχου αὐτοῦ καὶ τὸν πλοῦν αὐτοῦ

ΥΠΑΙΘΡΟΣ ΚΥΒΕΙΑ.

Εἰκὼν τοῦ Μουρβίλου.

βραδύνει ή επιταχύνει ασφαλώς και άπλούστατα, θέτων εις άμοιβαίαν συγκοινωνίαν περισσότερας ή ολιγωτέρας ήλεκτρικας συστοιχίας. Άν τού ύποβρύχιον πλοίον άπαντήση καθ' όδον καλώδια, φέροντα εις ύποβρυχίους ύπνόμους, εύκολώτατα δύναται ν' άποκόψη και να καταστρέψη αυτά δια τής έμπροσθεν αυτού προεκβαλλούσης και ύπό ήλεκτρικής λυχνίας φωτιζομένης μαχαίρας, ήν ο πλοίαρχος δύναται να μεταχειρισθής δια τού μοχλού T.

Άς φαντασθώμεν ήδη ότι τού σκάφος έφθασε κάτωθεν έχθρικού τινος πλοίου. Ο πλοίαρχος διατάσσει άμέσως να δοθής αύτῷ τοιαύτη τις ύπό τήν τρόπιδα τού πολεμικού σκάφους διαύθυνσις, ώστε ή κρατηροειδής και εις τὰ όπισθεν κειμένη τορπίλλη να προσβάλή αύτην κατ' ευθείαν. Η τορπίλλη άνέρχεται άφ' έαυτής και προσκολλάται εις τόν κορμόν τού πλοίου δια τών φαινομένων όδόντων της — αλλά πώς τούτο ίδίως γίνεται ό έφευρετής τού άπεσιώπησε. Άμέσως μετά τούτο τού ύποβρύχιον όπισθοχωρεί, πάντοτε όμως διατελούν εις συγκοινωνίαν μετά τών έκρηκτικών ύλών δια τού έκτολισσομένου σύρματος, και δοθείσης τής διαταγής ύπό τού πλοίαρχου μεταδίδεται το πῦρ άκαριαίως δια τού ήλεκτρισμού.

Υπολείπεται ήμίν ήδη ή περιγραφή εργαλείων τινών, τὰ όποια δέν άνεφέραμεν ειςέτι. Και έν πρώτοις αξία σημειώσεως είνε τὰ δοχεία Α και ό φακός Α μεταξύ τών δύο ναυτικῶν. Δια τού φακού τούτου και τών πρὸς αύτην συνδεομένων μηχανημάτων διενεργείται ή όσον οίόν τε ταχεία

ελάττωσις ή αύξησις τού ύδατος έν τούς δύο δοχείοις. Τιοιουτρόπως λοιπόν τού βάρος είνε ότε μὲν έμπροσθεν, ότε δέ όπισθεν μεγαλείτερον και ότως ή κίνησις τού πλοίου είνε πάντοτε όμαλή. Η άντλία d χρησιμεύει εις καθάρσιν τού άναπνευσθέντος άέρος δια χλωριούχου και νιτρούχου καλίου. Τό έκ μολύβδου δέ βάρος X έπέχει τόπον έρματος και έμποδίζει τήν έλικοειδή κίνησιν τού όλου σκάφους. Ο έφευρετής όμως εφρόντισεν όπως τού βάρος τού πλοίου δύναται και έν τών έντός αυτού να ελαττωθής και μάλιστα έν ή περιπτώσει αι άντλία παύσωσιν άίφνης λειτουργήσασα. Τό σκάφος τότε άφ' έαυτού άνέρχεται εις τήν επιφάνειαν τής θαλάσσης.

Η ήλεκτρική αύτου δύναμις είνε τσαούτη, ώστε να εξαρκή επί δεκατέσσαρας ώρας να κινή τού σκάφος τούτο μετά ταχύτητος πέντε κόμβων (ήτοι 9 περίπου χιλιομέτρων) άνά πᾶσαν ώραν. Είνε δέ ό Γουβέ έτι μέλλον αξίος έπίαινου δια τήν έφεύρεσιν αύτου ταύτην, καθότι δι' αύτῆς σκοπεύει ού μόνον τήν καταστροφήν τών έχθρικών πλοίων, αλλά πρὸς τούτοις έπιδιώκει και ειρηνικούς σκοπούς. Δια τού έφευρημάτος αύτου θα διευκολυνθής σπουδαίως ή έρευνα τού πυθμένος τής θαλάσσης και συγχρόνως θ' άντικαταστήση τὰ άλλως λίαν άδύνατα σωστικά πλοία πρὸς διάσωσιν τών ναυαγών. Αυτό τουλάχιστον είνε παρήγορον, καθ' ήν έποχήν πάντες φιλοτιμούνται να συνεφέρωσιν ως οίόν τε δραστικώτερα φάρμακα πρὸς όλεθρον τών όμοίων των.

Η ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ.

(Δήγημα.) (συνέχεια.)

V.

— Τί άλλωτίως άνδρωπος είνε αυτός; είπα στραφείς πρὸς τόν Φουστῶφ, καθήσαντα ήδη επί τού τορνευτικού του έδωλίου. Κατάγειται άλλθιειά από τού έξωτερικόν; Τὰ βίωσικα τὰ όμιλεί με τόσην ευχέρειαν. . . .
— Ναί, είνε ένός, άλλ' έγκατεστάθη εις τήν Ρωσίαν πρὸ τριάκοντα έτών. Τῷ 1802 τόν έφερε μαζή του εις ένός πριγκιψ . . . ύπό τήν ιδίωτητα γραμματέως ή μάλλον θαλαμηπόλου. Έχεις δίκαιον όμιλεί πραγματικῶς πολὺ ευχέρως τὰ βίωσικα.
— Αλλά με άπελευθερίας, διως διόλου άνένισταίς εκφράσεις, προσέθηκα.
— Βέβαια, διως διόλου άφύσικα. Αλλά τί να γίνη, έτσι είνε ολοι αυτοί οί έκρωσισθέντες Γερμανοί.
— Αλλ' αυτός δέν ειπε ότι είνε Τσέχος;
— Δέν ήξεύρω — πολὺ πιθανόν. Με τήν γυναίκα του όμιλεί γερμανικά.
— Δια τί όμως καυχάται ότι είνε απόμαχος τού 1812; Υπηρέτησε μήπως εις τήν έθνοφυλακήν;
— Ράτς και έθνοφυλακή! Όταν εκάη ή Μόσχα, αυτός έμεινεν εις τήν πόλιν και έχασεν ό,τι είχε . . . αυτό είνε ζήλ του f ύπηρεσία.
— Και δια τί έμεινεν εις Μόσχα;
Ο Φουστῶφ εξηκούσθαι να τονεύη.
— Ο θεός πλέον ξέρει δια τί! Ηκουσα ότι τάχα αυτός ητο εις τών κατασκόπων μας. Αλλ' αυτά ίσως ήνε χαμένα λόγια μόνον. Τό βέβαιον είνε ότι έλαβε παρα τής κυβερνήσεως άποζημίωσιν δια τας άπωλείας του.
— Φέρει στρατιωτικόν μανδύαν, — μήπως είνε δημόσιος υπάλληλος;
— Ναί, υπάλληλος είνε, διδάσκαλος εις τού σώμα τών Ευελπίδων. Φέρει πρὸς τούτοις και τόν τίτλον αυλικού συμβούλου.
— Τί είνε ή γυναίκα του;
— Μία Γερμανίς από έδα — κόρη άλλαντοπιστῶ ή κρεωπόλου, νομίζω.
— Πηγαίνει συχνά εις τήν οίκογένειάν του;

- Πολὺ συχνά!
- Μπορεί κανείς εκεί να διασκεδάσῃ;
- Έτσι κ' έτσι.
- Έχει παιδιά;
- Ναί. Από τήν γερμανίδα τέσσαρα και από τήν πρώτη του γυναίκα ένα υιόν και μίαν θυγατέρα.
- Και τί ηλικίαν έχει ή μεγάλη του κόρη;
- Ηλικίαν εικοσιπέντε έτών έπάνω κάτω.

Ηρχισε να μοι φαίνεται, ότι ό Φουστῶφ έτι χαμηλότερον έκυπτεν επί τού τορνευτηρίου του και ότι ό τροχός αύτου ταχύτερον έκινείτο και έτριζεν ύπό τας βυθμικάς αθήσεις τού ποδός του.

- Είνε ώραία;
- Αυτό εξαρτάται από τού γούστο. Έχει περίεργον, τήν αληθεία, μορφήν . . . δια μάλιστα έπάνω της . . . έν συντόμῳ . . . είνε έν γένει δν πολὺ αξιοπερίεργον.
- Αχά! έσκέφθην κατ' ίδίαν, έν ή ό Φουστῶφ εξηκούσθαι τήν εργασίαν του μετά εκτάκτου ζήλου, μη άπαντήσας μάλιστα εις τήν έπομένην έρώτησίν μου παρα μόνον δια τού ρόζου τού τροχού του.
- Αυτό τού „άξιοπερίεργον δν“ έγω πρέπει να τού γωρίσω, είπον άποφασιστικῶς κατ' έμαυτόν.

VI.

Ημέρας τινάς μετά ταῦτα μετέβην τού έσπέρας μετά τού Φουστῶφ εις τού Ράτς. Κατάκει έν τινι ζυλίην οίκια περικυκλωμένη ύπό μιάς μεγάλης αυλής και ένός κήπου έν τινι λοξῷ θρομιάκῳ πλάσιον τού βουλεβάρτου Πρετσιτσένκα. Μᾶς υπεδέχθη ό Ράτς εις τόν προθάλαμον, μᾶς έχαιρέτησε δια τού παραδόξου του εκείνου ήχηρῶ γέλωτος και θορύβου και άμέσως μᾶς ώδήγησεν εις τού δωμάτιον τής ύποδοχῆς, όπου με παρουσίασεν εις τινι ευσαρκον και ύπό στενοχώρου ένδύματος περιωφισμένην κυρίαν, τήν γυναίκα του Έλεονώρα.

Η Έλεονώρα θα διεκρίθη ίσως έν τή πρώτη της νεότητι δι' εκείνου, όπερ οί Γάλλοι, άγνωσθί δια τί, αποκαλοῦσι „διαβολικήν ώραίτητα“, δηλαδή δια όρροτροῦ και ευρώστου έξωτερικῶ. Τότε όμως, ότε έγω πρώ-

την φορὰν τήν είδον, μ' ενεδύμωσεν άκουσίως σεβάσιμον τμήμα βοείου κρέατος, τού όποίου ό κρεωπόλος πρὸ όλίγου ενάπεδθηκέν επί καθάρως μαρμαρίνης τραπέζης. Δέν μεταχειρίζομαι τήν λέξιν „καθαρίζω“ άνευ σκοπού, διότι όχι μόνον ή οίκοδέσποινα έφαινετο πρότυπον καθαρίστητος, αλλά και όλα τὰ περι αύτην έν τῇ οίκια έλαμπον και αληθῶς απήστραπτον έν τής καθαρίστητος. Όλα είχαν σφραγισθής και κλυθής δια σάκωνος. Η μηχανή τού τέλιου επί τής κυκλιτεροῦς τραπέζης έσπινθηροβόλει ως ό αστέρες επί τού έσπερινοῦ ουρανοῦ. Τὰ παρατετάσματα τών παραθύρων και τὰ τραπεζομαδάκια εκολοῦντο από το πολὺ άμυλον. Τό ίδιον συνέβαινε και εις τὰ φορέματα και υποκάμισα τών τεσσάρων μικρῶν τέκνων τού κυρίου Ράτς — κοντῶν, ευρώστων και ευτραφῶν πλασματόν, άίτια άσυνήθως όμοιάζον πρὸς τήν μητέρα των και διεκρίνοντο δια σκληρῶν και βαναύσων προσώπων, μικρῶν πλοκάμων κατά τούς κροτάφους και έρυθρῶν, πρεμνωδῶν δακτύλων. Και τὰ τέσσαρα είχαν βίνας όλίγον τι συμπεπισημένας, μεγάλας και σχεδόν εξοδημένα χείλη και πολὺ μικρούς λευκοφαίους οφθαλμούς.

— Έδῶ σᾶς παρουσιάζω τήν σωματοφυλακήν μου! έφάνησεν ό κύριος Ράτς, θέτων τήν βαρετιαν χείρά του διαδοχικῶς επί τών κεφαλῶν τών τέκνων του. Νίκος, Όλγα, Σάσα και Μάσκα! Αυτός έδῶ είνε ζήτω, αύτη έπτά, εκείνη τεσσάρων και αύτη έδῶ ακριβῶς δύο έτών — χάχαχά! Καθώς βλέπετε ή γυναίκα μου και έγω δέν ήμεθα τεμπέληδες! Έτσι δέν είνε, Έλεονώρα;

— Πάντοτε φλυαρείς, καήμενε, τέτοιαις άνοησίαις, άπήνησεν αύτη γογγύζουσα και έστρεφεν άλλού τού πρόσωπον.

— Και 'ς όλους της αύτου τούς φωναλλάδες έδωκεν όνόματα καθ' έαυτὸ βίωσικά, εξηκούσθην εν' κύριος Ράτς. Έχει σκοπὸ μάλιστα και και να τούς μεταβαπτίση κατὸ τού έλληλικῶν δόγμα . . . πραγματικῶς. Ποῦ να πᾶρ' ή όργή, έγενεν ή γυναίκα μου διως διόλου σάββα, αν και κατάγεται από γερμανικόν αίμα. Είσαι σάββα, Έλεονώρα;

— Η Έλεονώρα έδύμωσε.

— Είμαι κυρία αυλοσυμβούλου και έπομένως Ρωσίσς· πήγαίνε σὺ να λέγης ότι θέλεις . . .

— Ναί, και είνε πραγματικῶς έκτακτο πρᾶγμα πόσον αγαπή τήν Ρωσίαν! εξηκούσθην εν' Δαμιανός και ως σεισμός έβρόντα εκείνο τού άπασιόν του χάχαχά!

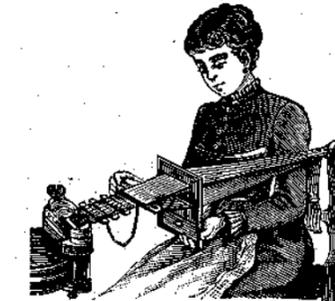
— Αί και τί βγαίνει από τούτο; υπέλαβεν ή Έλεονώρα. Βέβαια και αγαπή τήν Ρωσίαν, διότι ποῦ άλλού θα 'μπορούσα να πάρω τίτλον ευγενείας; Και όχι μόνον έγω, αλλά τώρα και τὰ τέκνα μου είνε ευγενή. Νέκο, καθῆσε ήσυχα με τὰ πόδια σου!

— Έλα, ήσυχασε, πουλίκα μου! Ποῦ είνε όμως αυτός ό ευγενής Βίκτωρ; Χωρίς άμφιβολίαν πάλιν γυρᾶ έδῶ κ' εκεί. Θα πέση βέβαια έν νέου εις τὰ χείρα τού επιθεωρητοῦ, και αυτός πιστεύω να μη τόν αφήσῃ έτσι να γλυστρήσῃ. Τί σουλατσάδορος είνε αυτός ό Βίκτωρ!

— Δέν ήμπορώ να διατάσω τόν Βίκτωρα, Δαμιανέ· τού γωρίζεις τώρα πολὺ καλά, είπεν όργίλιος ή Έλεονώρα.

ΧΕΙΡΟΚΙΝΗΤΟΣ ΥΦΑΝΤΙΚΗ ΜΗΧΑΝΗ.

Έν τῷ προηγουμένῳ τεύχει τής „Κλειώς“ είπομεν χάριν τών αναγνωστῶν όλίγα τινά περι τών νεωτέρων προόδων, όσαι έγιναν πρὸς άνακούφιαν και εύκολίαν τών εργαζομένων με βαρπομηχανάς. Ηδη επιτραπήτω ήμίν ν' άποσταθώμεν αύτῆς άποκλειστικῶς πρὸς τας φίλας έλληνίδας αναγνωστριάς τού ήμετέρου φύλλου περι θέματος, κυρίως αὐτῆς άφορῶντος. Τήν προσοχήν αυτῶν θέλομεν να επιστήσωμεν επί τινος ενδιαφέροντος και ωφέλιμου νεωτερισμοῦ περι τού γυναικῆς χειροκινήματα, όστις έχει τού σπουδαίον προτέρημα να μη προξήνη βλάβην εις τούς οφθαλμούς και να

μη εξαντλή τὰ νεύρα. Γερμανίς τις πεπειδευμένη έφευρε μικρόν τι και κομφοπερές σχεδόν μηχανήμα, δι' οῦ πᾶσα γυναικεία χείρ δύναται

Έρριφα τὰ βλέμματά μου πρὸς τόν Φουστῶφ, ωςεί δέλιον επί τέλους να μάθω παρ' αυτού, τίς λόγος τόν ήνάγκαζε να επισκέπτεται μίαν τοιαύτην οίκογένειαν. Τήν ίδίαν όμως στιγμήν εισήλθεν εις τού δωμάτιον μελανίμων νεάνις ύψηλοῦ αναστήματος. Ήτον ή μεγαλειτέρα θυγάτηρ τού κυρίου Ράτς, τού „άξιοπερίεργον εκείνο δν“, περι οῦ μοι είχαν όμιλήσει ό Φουστῶφ.

Τώρα δᾶ ήξευρον πλέον δια τί ό φίλος μου επισκέπτετο τόσον συχνά τήν οίκογένειαν ταύτην.

VII.

Ένθυμοίμαι να όμιλή που ό Σαξέππρος περι „λευκής τινος περιστερῆς έν μέσῳ άγέλης μαύρων κοράκων“. Όμοίαν έντύπωσιν μοι έκαμε και ή εμφάνισις τής νεάνιδος ταύτης. Μεταξύ αυτῆς και τού περι αύτην κέρμου πολὺ όλίγα ήσαν τὰ κοινά. Ξεάν νῶ μοι έφαινετο ότι και αύτη ή ίδια άμφέβαλλε περι τού τόπου της και κρυφίως ήπόρει, πῶς ήθε και έπεσαν έδῶ. Όλα τὰ μέλη τής οίκογενείας τού κυρίου Ράτς ήσαν αυτάραχ και άπλοικά, συνήθη πλάσματα τής φύσεως. Αλλά ταύτης τού ώρατιον, καίτοι έν τῇ άρχῇ τού μαρμαρινοῦ ευρισκόμενον, πρόσωπον έφερε τόν τύπον της μελαγχολίας, τής υπερηφανείας και έσωτερικῆς τινος όδύνης. Έκείνου, κοινού διως άνθρωποι, έφερόντο τραγίως και βαναύσως μάλιστα, άλλ' άπλοικῶς. Εις τήν όλην όμως και άριστοκρατικῆν δψιν τής κόρης ταύτης άπ' εναντίας διεφαινετο άγαυή τινος ταραχῆ. Εις τήν έξωτερικῆν αύτῆς μορφήν οὔδεν ίχνος έφαινετο τής εις τού γερμανικῶν φύλλον ιδιοζούσης εκείνης άρμονίας, μάλλον ενεδύμωσεν αύτη τας θυγατέρας τών μεσημβρινῶν κλιμάτων. Κόμη εκτάκτως πυκνή και μέλαινα, στερουμένη όμως πάσης στυλινότητος, κόλλοι, όμοίως μέλαινας και άμαυροί, άλλ' ώραίοι οφθαλμοί, μέτωπον στενόν και κυρτόν, γρυπή ρίς, ύπόχλωρος ώχρότης τού άβροῦ δέρματος, μελαγχολική τις, τρόπον τινά τραγική έκφρασις ύποφαινόμενη περι τὰ λεπτοφυῆ χείλη και επί τών όλίγων ισχνῶν παρειῶν, μία άπροσδιόριστος σπουδή και συγχρόνως άδειχίτης εις τας κινήσεις της, καλλονή άνευ χάριτος — έν Ιταλία όλα αυτά δέν να μοι έφαινοντα άσυνήθη, άλλ' έν Μόσχα, έν τῇ „ταταρικῇ αύτῇ Ροίμῃ“, εις τού βουλεβάρτον Πρετσιτσένκα έν τοιοῦτον φαινόμενον πολὺ μ' εξέπληττε.

Έσχηκώθην από τήν θέσιν μου, ήμα εισήλθεν εις τού δωμάτιον. Έρριψεν έν ταχύ, θρομιάδων βλέμμα έπάνω μου, επαπένωσε τας μελαίνας βλεφαρίδας της και έκάθησε πλάσιον τού παραθύρου. Έστράφην να ίδω τόν Φουστῶφ, άλλ' ό φίλος μου μοι είχε στρέψει τὰ νῶτα και κατ' εκείνην τήν στιγμήν έλάμβανε καθῶν τείου από τών εξωγκωμένων χειρῶν τής Έλεονώρας. Προσέτι παρετήρησα τώρα ότι συγχρόνως με τήν είσοδον τής παρθένου έλαφρόν ρεύμα φυσικοῦ φύχους εξηπλοῦτο εις τόν κύκλον μας . . .

— Τί άλλου είδους άγάμμα είνε πάλιν αύτή! έσκέφθην κατ' ίδίαν.

[Κατὰ τόν Τουρνεύφ.]

(έπειτα συνέχεια.)

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.

χει την μικράν ιστορίαν της καί η εικόνη του έξοχατάτου κ. Αλεξάνδρου Ραγκαβή. Σκοπών δηλ. ὁ Ἐκδότης τοῦ φύλλου τούτου νά καταστήσῃ γνωστοτέραν εἰς τοὺς ὁμογενεῖς μας τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ σεβαστοῦ ἀνδρός, τοῦ ὁποίου διεξοδικήν καὶ ἐπομένως ἀχρηστον διὰ τὴν Κλειῶν βιογραφίαν προθύμως εἶχεν ἀρχίσει σοβαρὸς ἐν Κωνιπόλει δημοσιογράφος, ἀπετάθη πρὸς τὸν ἴδιον πρὸς ἐξαίτησιν τοῦ τελευταίου φωτογραφίματός του. Ὁ κ. Ραγκαβῆς μόνον ἐν ἀντίκτυπον παρισινής φωτογραφίας του ἔτυχε νά ἔχη, καὶ τούτο ἠδύνατο ἐπὶ ἐπι-

φωτογραφία μου καὶ ὁ καθρέπτης δὲν ἦσαν ἐπομένως πρόχειρα. Πρέπει ὅμως ἔσδομαι τοῦλάχιστον νά ὁμοιάζω πρὸς τὸ καλλιτέχνημα τοῦ Roth." Ταῦτα ὡς ἀντιφάρμακον κατὰ τῆς εὐπροσώπου ἀφορμῆς.

— Ἀνεκτιμήτους θησαυροὺς ἐγκλείει ἡ Πινακοθήκη τοῦ Μονάχου, πρωτεύουσος τῆς Βαυαρίας, ἧς ἡ καθολικὴ Αἰθρὴ, κατὰ τὴν γνωστὴν πατροπαράδοτον συνήθειαν, ἰδιαζόντως θεραπεύει τὰς τέχνας. Αἱ πέντε εἰκόνες τοῦ Μουρίλλου, παιδίων ὁμίλους παριστάνουσαι, εἶνε ἀπόκτημα μοναδικόν, ὡς χαρακτηρίζουσαι προσφυστάτα τὴν πορείαν τῆς ἀναπτύξεως τοῦ καλλιτέχνου. Ὁ βίος τοῦ μεγίστου τούτου τῶν Ἰσπανῶν ζωγράφου εἶνε, ὡς καὶ ὁ τοῦ Κορρεγίου, ἐν τῶν παραδοξοτέρων αἰνιγμάτων τῆς ἱστορίας τῆς καλλιτεχνίας.

ΣΤΟ ΠΕΡΙΓΙΑΛΙ. Εἰκὼν τοῦ Κray.

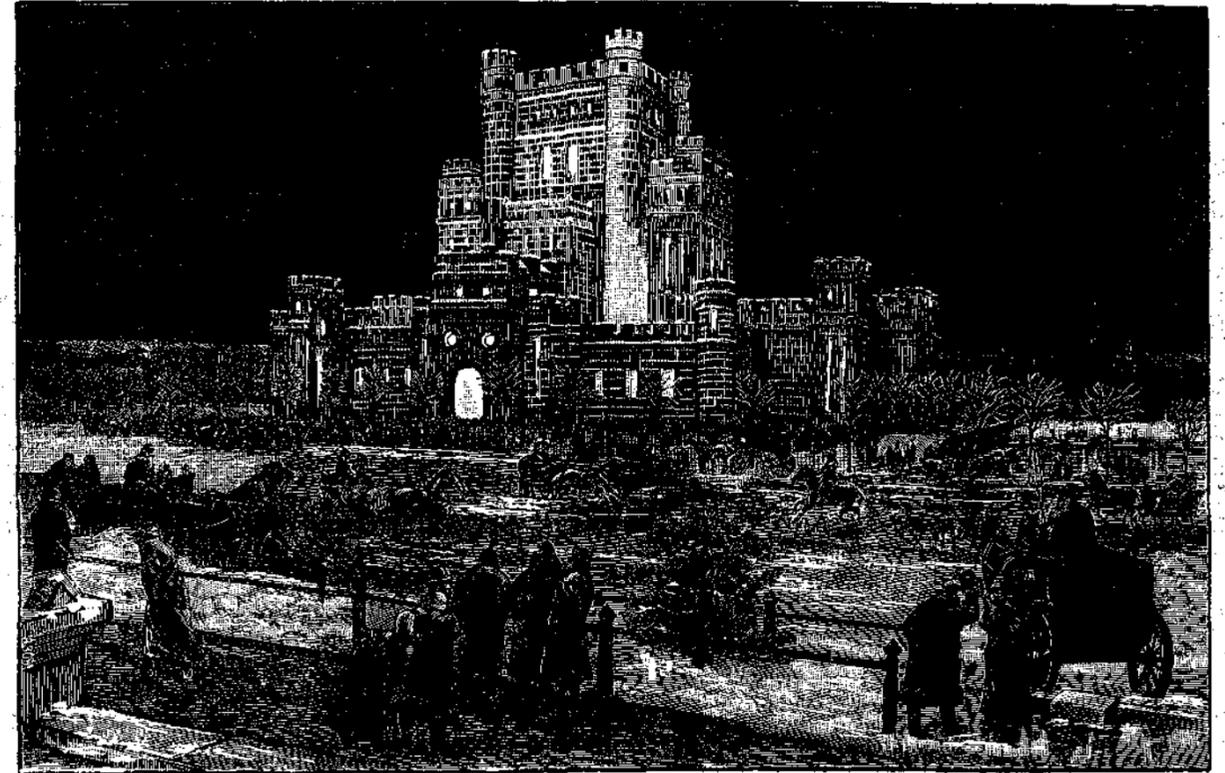
στροφή μόνον νά δανείσῃ εἰς τὸν ζωλογραφον, διότι δὲν φροντίζει, ἔγραφε, νά πολλαπλασιάσῃ τὰς εἰκόνας του. Ἡ φωτογραφία ἐπεστράφη ἐγκαίρως, ὅτε δὲ ὁ ἀριστος τῶν ἐνταῦθα ζωλογράφων κ. Roth ἔστειλὲν ἡμῖν τὸ πρῶτον καὶ τελευταῖον δοκίμιον τοῦ σχεδιογραφημάτων του διεπιβάσαντες αὐτὸ εἰς Βερολίνον εἰς τὸν δυνάμενον πρὸς τὸ διπλοῦν νά παραβάλλῃ αὐτὸ πρῶτότυπον. Ὁ πρῶτότυπος ἀπήνησε περίπου τὰ ἑξῆς: „καθ' ἣν στιγμὴν ἔλαβον τὴν ἐπιστολήν Σας εἶχον ἤδη τὸν ἕνα πόδα ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς ἀμάξης ἐπειγόμενος νά ἐπιστρέψω εἰς Ἀθήνας. Ἡ μοναδική

διότι καθ' ὅλον τὸν βίον καὶ μάλιστα τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὑποτίθεται ὅτι προσεπάθει νά λάβῃ προκαταρκτικὴν τινα μόρφωσιν, ἐκτὸς διητοῦς ἐν Μαδρίτῃ οὐχὶ πολυασχόλου διατριβῆς, οὐδέποτε σχεδὸν ἐξῆλθε τῆς πόλεως Σεβίλλης, ἐν ἣ ἀνέτειλε μετὰ τῆς πρώτης αὐγῆς τοῦ ἔτους 1618. Ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Ἰσπανίας εἶδε βεβαίως τότε καὶ ἐθαύμασε τὰ ἀριστουργήματα τοῦ Ρουβενς καὶ τοῦ Τιτσιανῶ ὡς καὶ τὰ τοῦ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους κορυφαίου τῶν Ἰσπανῶν ζωγράφων Βελασκέζ, ἀλλ' οἰαδήποτε προσοικειώσις πρὸς τὰ τέλεια ταῦτα ἔργα τῶν δαιμονίων ἐκείνων καλλιτεχνῶν

δὲν ἀρκεῖ νά ἐξηγήσῃ τὴν παιδευσιν τοῦ ἡμετέρου καλλιτέχνου, ὅστις δὲν φαίνεται ἐπιπόλαιος γνώστης γενικῶν τινῶν διδαγμάτων, ἀλλ' ἀπαράμιλλος δημιουργὸς ὅλων ἰδιαιτέρου καλλιτεχνικοῦ εἶδους. Ἐντεῦθεν ὁ Μουρίλλος εἶνε πραγματικὴ ἀπόρροια τῆς μεγάλης ἐκείνης κατὰ Γκαῖτε ἀληθείας, ὅτι: „Ἐν τῷ κρυπτῷ μορφοῦται ἡ μεγαλοφυΐα“.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἰδιορρυθμῆς ταύτης τοῦ Μουρίλλου ἀναπτύξεως βλέπομεν ἀμέσως καταφανῆ εἰς τὰς εἰκόνας του τὰς προκειμένας, τὰς ὁποίας ὅλας συνέλεξε, φαίνεται, ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς Σεβίλλης. Ἐν αὐταῖς φαίνεται ὅλη ἡ ποίησις τῶν κατωτάτων τάξεων τοῦ λαοῦ, ὅπως μόνῃ ἡ μεσημβρία γνωρίζει καὶ καθιστᾷ αὐτὴν δυνατὴν, ἐνθα τεμά-

ποὺς τῆς φύσεως: ὅπως γυμνὴ παρίσταται ἡμῖν ἡ φύσις μετὰ τῆς ἀληθείας καὶ τὸσον μαγευτικῆς χάριτος, ὅσην μόνον ἀθάνατος καλλιτέχνης ἠδύνατο διὰ τοῦ χρωστήρος του ν' ἀποδώσῃ. Ὅποτε κἂν ἴχνος ἰδανικότητος δύναιται τις ν' ἀνακαλύψῃ εἰς τοὺς πενιχλοὺς μικροὺς ἀρπαγὰς, ὧν τὰ μέλη, ὡς καὶ τὰ ῥάκη, καλύπτονται ὑπὸ ῥύπους. Εἰς τὴν εἰκόνα ταύτην δύναιται τις ἀκόμη νά δῶδῃ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ μεγάλου συμπατριώτου τοῦ Μουρίλλου, τοῦ τότε περιωνύμου Σπανολέτου, ὅστις ἐξῆσε μὲν πολλὰ ἔτη ἐν Νεαπόλει, ἀλλὰ τὰς εἰκόνας του ἔστειλεν εἰς Σεβίλλαν καὶ Μαδρίτην, ἐνθα μεγάλως θὰ ἐπενήργησαν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ εἰσέτι νεαροῦ Μουρίλλου.

ΤΟ ΕΚ ΠΑΓΟΥ ΑΝΑΚΤΟΡΟΝ.

χιον πέπονος ἡ πομπότας δύναιται νά ἐξαρκέσῃ εἰς τροφήν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καὶ τὴν δίψαν δυνάμεθα νά σβέσωμεν εἰς τὴν πρώτην τυχοῦσαν κρήνην. Εἰς τὴν μίαν τῶν εἰκόνων μας βλέπομεν ὅτι τὰ ἐνδύματα τῶν δύο τραμπούκων δὲν τοῖς ἐστοίχισαν πολλὰ ἔξοδα, καὶ ὅτι ἐξ αὐτῶν ὁ εἰς μὲν ἐλαφραγωγῆσεν ἐκ τοῦ γειτονικοῦ κήπου τὸν πέπονον, ὁ δ' ἕτερος τὸν κάλαθον μετὰ τῶν σταφυλῶν. Ἦδη ἦλθεν ἡ στιγμὴ τῆς ἀντάλλαγῆς: ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ πέπονος ἔδωκεν εἰς τὸν φιλόν του ἐν τεμάχιον αὐτοῦ, ἀναμένει δὲ τώρα τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ ἐκ τοῦ σταφυλοφόρου καλάθου ἐκείνου. Ἀλλ' οὗτος φαίνεται παραπολυ βυθισμένος εἰς τὴν ἴδιαν ἀπόλαυσιν καὶ δὲν ἔχει καιρὸν ν' ἀνταποκριθῇ ἀμέσως εἰς τὰς εὐχὰς τοῦ ἄλλου. Ἐξ ἐναντίας τῷ βίπτει ἐκ τοῦ πλαγίου ἐν βλέμμα, ὡς νὰ νά ἴθελε νά τῷ εἴπῃ ὅτι τὸ μικρὸν τεμάχιον πέπονος δὲν τὸ εὕρισκει ἀνάλογον καὶ ἀντάξιον τῶν λαμπρῶν αὐτοῦ σταφυλῶν. Ἀπαραμύλλως ζωγραφεῖται καὶ εἰς ἀμφοτέρους ἡ ἴδονή, μεθ' ἧς τρώγουσι τοὺς καρ-

Εἰς τὴν τελείαν τῆς ἀκμῆς βλέπομεν κατόπιν τὴν τέχνην τοῦ Μουρίλλου ἐν τῇ μετὰ δέκα ἢ δεκαπέντε ἔτη γραφείσῃ εἰκόνι του „οἱ κυβισταί“. Ἐν αὐτῇ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας του τέχνης εἰς τὰς γραμμὰς ἀναπτύσσει συγχρόνως καὶ μαγεῖαν τινὰ τοῦ περιβάλλοντος τοὺς μικροὺς φωτὸς καὶ ἀέρος, μαγεῖαν τινὰ εἰς τὸν χρωματισμόν, τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο καὶ διαφανὲς φαιδρὸν χρῶμα, εἰς ὃ οὐδεὶς ἐκ τῶν μετέπειτα ἠδυνήθη νά τὸν ὑπερβῇ. Πᾶν ἴχνος τῆς προτέρας εὐκρινείας τῶν χαρακτῆρων ἐξηφανίσθη: τὰ πάντα δὲ φαίνονται ὡσεὶ βυθιζόμενα εἰς μαγικὸν φῶς. Συγχρόνως ἡ ἐκφρασις εἶνε ἐπίσης ἀληθής. Πῶς ὁ ἐμπροσθεν καθήμενος παῖς ἀπορεῖ ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ τοῦ θριαμβεύοντος ἀντιπάλου του, μετὰ πόσης ἀπαθείας ὁ πλησίον του ἰστάμενος μικρὸς τραμποῦκος καταλύει τὸν ἄρτον του, ὅλα ταῦτα παρίστανται πρὸς τῶν ὀφθαλμῶν μας μετὰ θαυμαστῆς τέχνης, ἧτις καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ ῥάκη δύναιται νά ἐπιχρῆσῃ ποιητικόν τι θέληγτρον. Πρέπει τις καθ' ἕνα οἰονδήποτε τρόπον, εἴτε διὰ τοῦ

χρωστήρας, είτε δια τῆς γραφίδος, είτε καὶ δια τοῦ ξίφους νὰ κατακτήσῃ τὸν κόσμον, ἢ νὰ μὴ φροντίζῃ καθόλου περὶ αὐτοῦ, διὰ νὰ ᾖ τελείως εὐδαίμων· μεταξὺ Διογένους καὶ Ἀλεξάνδρου δὲν ὑπάρχουν μεσάζουσαι βαθμίδες... οἱ μικροὶ ὅμως ἡμῶν κομπολοῖται ἀνερχομένησαν ἤδη ἐνταῦθα εἰς τὸ ὕψος τοῦ πρώτου.

Δυστυχῶς ὁ μεγαλοφυῆς καλλιτέχνης ἠναγκάσθη ἐξ ἑαυτοῦ νὰ λάβῃ πείραν τῆς ἀσταθείας πάσης ἐπιγείου εὐτυχίας. Ὅτε εἶχε φθάσει εἰς τὸ ὕψος τῆς δόξης του καὶ ἐν ᾧ μάλιστα ἀπετελείετο μίαν μεγάλην εἰκόνα του „τοὺς γάμους τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης“ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Καδίκων ἐν ἔτει 1686, ἤρκεσεν ἑλαφρὸν στραβοπάτημα νὰ καταρρίψῃ αὐτὸν τοῦ ἱκρίωματος καὶ νὰ θέσῃ αἰφνίδιον τέρμα εἰς τὸν ἐνδοξὸν αὐτοῦ βίον. Διὰ τὸν Μουρίλλον αὐτὸς ἦτον ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ πῆσῃ ἀπὸ τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης του.

— Ἡ εἰκὼν τοῦ Κray, καὶ τούτου ἐκ τῆς Σχολῆς τοῦ Μονάχου, παρίσταν ἐν τῶν ποιητικωτέρων σικελικῶν ἐδύμων, καθ' ὃ αἱ γυναῖκες τῶν ναυτιλλομένων διάγουσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας

Παρά θίνα πολυφλοίσβιο θαλάσσης,
ὡσεὶ ποδοῦσαι τὴν ἀμειωτάτην γειταίνειαν τῆς ὑγρᾶς ὁδοῦ, ὅπου περιπλανᾶται ὁ προσφιλεὶς σύζυγος. Ἐκεῖ ἀποκομίζουσι μετὰ καθημερινὸν ἐν ταῖς θεριναῖς ὥραις λουτρὸν καὶ τὰ μικρὰ τῶν, τὰ ὅποια βαυκαλιζεῖ ὁ φλοίσβος τῶν ὑδάτων. Εἰκόνα οὕτω νοουμένης εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα μητρικῆς εὐδαιμονίας κατέχει τὸ καλλιτέχνημα τοῦ γερμανοῦ ζωγράφου.

— Ἡ ἄλλοτε λαμπρότης καὶ μεγαλοπρέπεια τῆς βωσικῆς μοναρχίας παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Νέβα, τὰ ἐκ πάγου ἀνάκτορα τῆς αὐτοκρατείας Αἰκατερίνης τῆς Β'. ἐνθα ἡ Μεσσαλίνα αὐτῆ τοῦ βορρᾶ ἐτέλει τὰ ὄργια αὐτῆς, ἐπαναλαμβάνονται τὴν σήμερον μετὰ πλείονος μεγαλοπρεπείας ἐν τῷ κόσμῳ τῶν καθημερινῶν θαυμάτων, τῇ Ἀμερικῇ. Χάριν τῶν Ἀποκρέω μέλλει ἐκεῖ ν' ἀνεγερθῇ τὸ πρωτο-

τυπώτατον κτίριον τῶν νεωτέρων χρόνων ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ Ἁγίου Παύλου, πόλεως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Τὸ σχεδίον αὐτοῦ ἐδόθη ὑπὸ τινος Σκώττου, Χουτίττων λεγομένου καὶ γνωστοῦ διὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν αὐτοῦ πρὸς πᾶν ὅτι εἶχε σχέσιν πρὸς τὸν πάγον καὶ τὴν ἐκ πάγου ἀρχιτεκτονικὴν. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ σχεδιάσμα εἶχεν ἀπορριφθῆ ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ Ἁγίου Παύλου, μάλιστα δὲ τὸ δεύτερον ἐθεωρήθη ὑπ' αὐτῶν ἀρκούντως ὠραῖον καὶ μεγαλοπρεπές, καὶ τοῦτο ἐχρησίμευσεν ὡς βάσις τοῦ διὰ τῆς ἡμετέρας εἰκόνας παριστανόμενου οἰκοδομήματος, τοῦ ἐπιβλητικωτάτου καὶ θαυμασιωτάτου πάντων ὅσα μέχρι τοῦδε εἶδεν ἢ γῆ τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ μαγεία τοῦ ἐκ παχέος κρυστάλλου ὑψηλοτάτου ἐκείνου κτιρίου, τοῦ ὁποίου οἱ τοῖχοι ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀργυροχρόου ἠλεκτρικοῦ φωτὸς πανταχόθεν καταυγάζονται καὶ τοῦ ὁποίου τὰ σχήματα ἐν τῇ φανταστικῇ αὐτῶν λαμπρότητι ἀποκτῶσιν ἐν ὅλῳ ἰδιαίτερον θέλητρον ἐν μέσῳ τῆς σκοτεινῆς τοῦ χειμῶνος νυκτὸς, δυσκόλως βέβαια δύναται ν' ἀποδοθῇ δι' οἰαδήποτε εἰκόνας ὅσον τελεία καὶ ἀν' ὑποθετῆ αὐτῇ. Τὸ ὅλον οἰκοδόμημα θὰ ἔχη εὖρος ἀπέραντον, ὁ μέγιστος δ' αὐτοῦ πύργος, περικυκλούμενος ὑπὸ τεσσάρων μικροτέρων, θὰ ἔχη ὕψος 130 ποδῶν. Ἄνωθεν δ' αὐτοῦ εἰς ὕψος 150 ποδῶν θ' ἀναπετασθῇ ἡ σημαία τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν. Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ μεγάρου, εἰς ὃ εἰσέρχεται ὁ κόσμος διὰ τινος γοτθικῆς ἀψιδωτῆς πύλης, εὐρίσκονται λαμπραὶ στοαί, ὧν οἱ τοῖχοι φαίνονται ὡσεὶ σπινθηροβολοῦντες εἰς τὸ ἀργυρόχρου ἠλεκτρικὸν φῶς. Αἱ στοαὶ αὗται θὰ χρησιμοποιοῦνται εἰς παγοδρομίαν καὶ διαφόρους ἄλλας ἐπὶ τοῦ πάγου διασκεδάσεις, ἐν ᾧ αἱ κυρίως ἀποκρίτικα ἔορτα θὰ γίνωσιν ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ μεγάρου. Οὕτω λοιπὸν οἱ εὐτυχεῖς Ἀμερικανοὶ βλέπουσιν ἰδίους ὄμμασι πραγματοποιούμενα ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἡμεῖς οἱ παλαιοὶ ἄνθρωποι τὸ πολὺ ἠκούσαμεν συμβαίνοντα μόνον εἰς τὰ παραμύθια, εἰς τὴν βίον μας δὲ οὐδὲ κἄν τὰ ἐφαντάσθημεν.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

ΤΤΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
τοῦ ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ ΑΣΠΙΟΥ.
1886. Ἔτος εἰκοστόν. Ὅλην τὴν ἀκμὴν τῆς εἰκοσαετοῦς αὐτοῦ ἡλικίας ἔχει τ' ἔργον τοῦ εὐφυοῦς λογογράφου καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ἐκ σελίδων αὐτῆν τὴν φορὰν 550 καὶ θά τυπογραφικῶν φύλλων, ὧν τὰ πλεῖστα μαρτυροῦσι τὴν ἀκαταπόνητον τοῦ Ἐκδότου γονιμότητα. Δὲν χωρεῖ ἡ στενὴ αὐτῆ Βιβλιοθήκη εὐρείαν ἀνάλυσιν ἢ ἀπλὴν κἄν ἀναγραφὴν τῶν ἄρθρων τοῦ ὀγκώδους τούτου τόμου, ὅπου τὸσον ἀπρόδοκτος περὶ γυναικῶν καὶ παντοφλῶν λόγος καὶ τὸσον ἀσπλάγγος ἐξόφλησις παλαιοῦ λογαριασμοῦ. Πᾶσαν ἀλλήν πρὸς περιττὸν τοῦ Ἄττικου Ἡμερολογίου ἔπαινον χρονοτριβὴν ἢ ἀντικαταστήσῃ ἢ θερμῇ ἀπὸ μέρους ἡμῶν πρὸς πάντα φίλον τῆς Κλειῶς σύστασις καὶ παρακίνησις, ὅπως ἀντὶ πάντε μόνον δραχυμῶν ἀποκτήσῃ τὸ λαμπρὸν τοῦτο βιβλίον.

28. ΣΥΝΩΜΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ἀπὸ τῶν ἀρχαιωτάτων χρόνων μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὸ Κ. ΕΥΣΤΑΘΟΠΟΙΔΟΥ, καθηγητοῦ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Σχολῇ τῆς Σμύρνης. Ἐκδοσις δευτέρα ἐπι-

ξημένη. Ἐν Ἀθήναις 1885. σελ. δ'. καὶ 262. — Ὡς βραχίστην, ἀλλὰ περιεκτικὴν σύστασιν τῆς χρησιμότητος τοῦ βιβλίου τούτου, γερμανομένου διὰ γυμνασιακούς μαθητάς, προσιτοῦ δὲ καὶ εἰς πάντα λόγιον, ἐπαναλαμβάνομεν τὴν ὠραίαν ἰδέαν σοφοῦ Γερμανοῦ, οὗ τὸ κῆρος ἐπικαλεῖται καὶ ὁ Συγγραφεὺς ἐν τῇ προμετωπίδι τῆς Γραμματολογίας. „Ὅσον κἄν εἶνε παράδοξον, ἀλλοῖο, νομίζω, θ' ἀντιτείσω μοι δίσχυρισθένει, ὅτι τὰ ἀριστουργήματα τῶν ἀπομεικρυσμένων ἐκείνων προγόνων ἡμῶν καὶ πρώτων διδασκάλων, τὰ ἔπη τοῦ Ὀμήρου, τοὺς διαλόγους τοῦ Πλάτωνος, τὰς δημογορίας τοῦ Δημοσθένους καὶ τὰ ἀγάλματα τοῦ Φειδίου, ἐὰν διαμφορητῆθῃ αὐτοῖς ὁ στέφανος, οὐδὲν τῶν ἐνδοξοτάτων προϊόντων τῶν μεταγενεστέρων καὶ μαθητῶν αὐτῶν ἠδυνήθη νὰ υπερβῇ.“ (Max Müller, Νέα Μαθήματα, τόμ. Β', σελ. 14).

29. ΟΡΦΑΝΟΣ, πρωτότυπος μυθιστορικὴ τραγωδία εἰς μέρη τέσσαρα, ὑπὸ ΧΑΡΑΑ. Κ. ΜΑΝΔΡΟΙ. Ἐν Ἀθήναις 1886. Σελ. ζ'. καὶ 76. Ὁ γνωστὸς ἐκ τοῦ Ἐγγειριδίου τῆς Ἑμπορικῆς ἀλληλογραφίας καὶ εὐπαιδευτος συγγραφεὺς τοῦ ἐμμέτρου καὶ πρωτοτύπου τούτου δράματος λέγει ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ προκειμένου ἔργου τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικώτατα: „Καταπεζόμενος ὑπὸ ἀνυπερβλήτου στενοχωρίας καὶ διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀνίαν καὶ τὴν πειρασμοπέραξιν ἐπεφώνησεν πολλὰκις ἐν ταῖς ὥραις τῆς σχολῆς μου νὰ εὖρω ἀθῶνα τινὰ ἐνασχολήσασθαι, μὴ ἀπαιτοῦσαν τὴν ὑπερβασιν τῶν τεσσάρων τοίχων τοῦ θεματίου μου. Ὡστε ἐὰν δὲν εἶχον ἀνάγκην ασφατέρας τινὸς ἐξηγήσεως τῆς ἀρχῆς τοῦ πονηματίου τούτου, θὰ ἤδυνάμην νὰ περιορίσω ὅλην τὴν φυλαρίαν μου ἐν τοῖς δυσὶ τούτοις στίχοις:

„Ἐγραψα τοὺς στίχους τούτους ἐν ταῖς ὥραις τῆς σχολῆς μου, μόνον διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀνίαν τῆς ψυχῆς μου.“

ΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΣΠΕΡΙΑΣ.

Δὲν εἶνε φρόνιμον νὰ προτρέψωμεν τῶν γεγονότων, τὰ ὅποια ἄλλως οὐδέποτε ἔκαρπαθήμεν, φιλοτάτη μου, καὶ διὰ τοῦτο σήμερον ἀποφύγω νὰ σχολιάσω ἐνταῦθα τὰ περὶ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ὑποθέσεως δυσάρεστα ἀκούσματα. Καὶ τοὺς συμμοῦς σήμερον καταργῶ καὶ ἀντὶ τούτων σοὶ συνιστῶ τὴν εὐκολὸν καὶ ὀλιγοδάπανον ἐκ λευ-

κῶν τραγῶτων κατασκευῆν τῶν παρατεθειμένων ἐπικαλυμμάτων κατὰ τὰ παρατεθειμένα ὠραία ὑποδείγματα.

Πολλὰ καταβάλλονται προσπάθειαι πρὸς ἴδρυσιν Ἀνατολικῆς Ἀκαδημίας ἐν Βερολίῳ. Τὰς ἐνεργείας ταύτας ἐπιδοκιμάζουν δια τὰ γερμανικὰ φύλλα, καθ' ὅτι τὸ ἴδρυμα τοῦτο θὰ παράσχη ἐν τῷ μέλλοντι πολλὰς πρακτικὰς ὠφελείας εἰς τὸ γερμανικὸν κράτος καὶ τοὺς ἐν τῇ Ἀνατολῇ ζῶντας ὑπηκόους του διὰ τῆς μορφώσεως ἀντιπροσώπων καλῶς ἐπισταμένων τὰς ἀνατολικὰς γλώσσας. Μέχρι τοῦδε δοσι νεοὶ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν πανεπιστημιακῶν σπουδῶν ἐπέλλοντο ὡς διεργηθέντες εἰς τὴν γερμανικὴν προξενίον ἐν Ἀνατολῇ περιήρχοντο καὶ ἑκάστη εἰς μεγάλην ἀμνηχανίαν, καθ' ὅτι ἐγίνωσκον μὲν θεωρητικῶς τὴν Ἀραβικὴν καὶ Περσικὴν γλῶσσαν, οὐδέλιως ὅμως ἠδύναντο καὶ πρακτικῶς νὰ χρησιμοποιοῦσιν τὰς γλωσσικὰς τῶν ταύτας γλώσσας. Ὅσακις λοιπὸν ἦτον ἀνάγκη νὰ ὑπερασπισθῶσι τὰ συμφέροντα γερμανοῦ τινος ὑπὸ τῆς τοπικῆς ἀστυνομίας ἢ ἐμπροσθεν τοῦ δικαστηρίου, ἦτον ἀδύνατον ἐντελεῖν νὰ καταστῶσι καταληπτοὶ εἰς τοὺς οἰκείους ὑπαλλήλους τῆς τουρκικῆς ἢ αἰγυπτιακῆς ἀρχῆς. Ἐπι τὸ κωμικοτραγικώτερον ἐτρέπετο πολλὰκις ἡ σχέσις αὐτῆ μεταξὺ τῶν γερμανῶν διεργηθέντων καὶ τῶν ἀνατολικῶν ἀρχῶν, καθότι οὐχὶ σπανίως οἱ πρῶτοι ἐφαίνοντο ἐν τῇ ἀραβικῇ ἢ τουρκικῇ γλώσσῃ ἐπιστημονικῶς μᾶλλον μεμρφωμένοι καὶ οὐ τὴν μέρφωσιν καὶ βαθεῖαν αὐτῶν ἀνατολικὴν παιδευσιν δὲν ἠδύναντο δεδῶναι ν

ἀναπτέξωσι μόνον καὶ μόνον διότι ἐστεροῦντο πάσης πρακτικῆς περὶ τὸ ὁμιλεῖν ἀσκήσεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει βέβαιον εἶνε ὅτι ἔσον ἀφορῇ πρὸς τὴν θεωρητικὴν τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν γνῶσιν τὴν πρώτην θέσιν κατέχει τὸ σῶμα τῶν γερμανῶν διεργηθέντων, ὡς τοῦτο καθ' ἑκάστην ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν διατριβῶν καὶ δημοσιεύσεων αὐτῶν ἐν ἐπιστημονικῶς περιοδικῶς περὶ τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν.

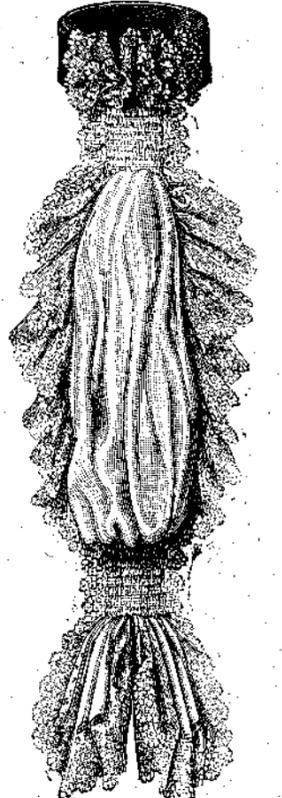
Σὺν τῇ ἐπιστημονικῇ λοιπὸν μορφώσει θὰ διδάσκῃ ἡ μέλλουσα Ἀκαδημία καὶ τὴν πρακτικὴν ταύτης χρησιμοποίησιν, ὅπως τοῦτο γίνεται καὶ ἐν τῇ βιενναίᾳ Ἀνατολικῇ Ἀκαδημίᾳ, κατὰ τὸ πρότυπον τῆς ὁποίας θὰ ἰδρυθῇ καὶ τὸ βερολίνοιον καθίδρυμα. Ἡ βιενναίᾳ Ἀκαδημία ὁμολογούμενης εἶνε μία τῶν λαμπροτέρων προπαιδευτικῶν σχολῶν διὰ τὸν διπλωματικὸν καὶ προξενικὸν κλάδον καθ' ὅλην τὴν Αὐστροουγγαρίαν. Ἐκτός τῶν νομικῶν καὶ διοικητικῶν ἐπιστημῶν διδάσκονται ἐν αὐτῇ κυρίως ἡ γαλλικὴ ἢ ἀγγλικὴ ἢ ἰταλικὴ, ἡ τουρκικὴ, ἡ ἀραβικὴ καὶ ἡ περσικὴ, ἐντὸς δὲ τοῦ καταστήματος διατρίβουσιν ἄτομα ἀνήκοντα εἰς τὰς χώρας, ὧν αἱ γλώσσαι διδάσκονται καὶ ἀνατρέφονται ἀδελείπτως μετὰ τῶν μα-

θητῶν. Μεταξὺ τῶν, εἰ δυνατόν εἰπεῖν, πρακτικῶν τούτων καθηγητῶν εὐρίσκονται ἐπίσης ἄνδρες λίαν σπουδαῖοι καὶ ἐμβριθεῖς. Οὕτω π. χ. περὶ τὸ 1870 διέτριβεν ἐν τῇ βιενναίᾳ Ἀκαδημίᾳ ὁ πρῶτος τῆς Ἱερουσαλήμ Ἰουσοῦφ Ζιά ἐφφένδης ἐλ-Χάλιδι, ἀπόγονος μεγάλου ἀραβικοῦ οἴκου, καὶ ἔπειτα τὸσον δικαιοδότης ὡς ἡγέτης τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἐν τῷ πρώτῳ τουρκικῷ Κοινοβουλίῳ.

Ἀναμφισβητήτως ὁ βασιλεὺς τῶν Βέλγων ἀπηρενάτισε τὸ ὄνομα τοῦ δι' ἔργων εἰρηλικῶν καὶ μεγάλων ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας πάντοτε γενομένου. Τὴν πρώτην ἡμῶς εὐγνωμοσύνην ὀφείλει αὐτῷ ἡ ἐπιστήμη, ὑπὲρ ἧς κατ' ἔτος ὑπέρογκα ποσὰ δαπανᾷ. Οὕτω π. χ. ὤρισεν ἀρκείως ποσὸν ἐξ 25,000 φράγκων, ἅτινα μέλλουσι νὰ δοθῶσιν ὡς γέρας εἰς τὸ καλλίτερον βιβλίον, ὅπερ μέχρι τοῦ 1889 μέλλει νὰ γραφῇ περὶ τῶν προόδων τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ὡς κινήτικῆς δυνάμεως καὶ ὡς φωτιστικοῦ μέσου, περὶ τῶν γνομένων ἢ δυναμένων νὰ γίνωσι χρήσεων αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ὠφελειῶν, ἃς φαίνεται ὁ ἠλεκτρισμὸς κεκλημένος νὰ παράσχη εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος. Τοὺς Ἑλλανοδίας θὰ ἐκλέξῃ αὐτὸς ὁ βέλγος ἀναξ, ὁ ἀριθμὸς δ' αὐτῶν δὲν θὰ ὑπερβαίῃ τοὺς 7, ὧν 3 βέλγοι καὶ 4 ἀλλοδαποί.

Κατὰ πληροφορίας ἀθεντικῆς ἐκ λίαν ἀξιόπιστων πηγῶν οἱ ἐν ἔτει 1860 ἐν τοῖς ἐργοστασίσι τοῦ Κρούπ ἀσολοῦμενοι ἐργάται συνεποσύντο εἰς 1764. Μέχρι τοῦ ἔτους 1870 ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἐξῆλασαν ὡσεὶ ὅσον καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 7064. Σήμερον δὲ διὰ οἱ ἐν τοῖς περιωνίμοις τούτοις ἐργοστασίσι ἐργάται συμποσύνονται εἰς 20,000 περίπου, ὡστε συναριθμουμένων τῶν γυναικῶν καὶ παιδιῶν, ἅτινα ἀπὸ τῶν ἐργατῶν τούτων ἔκαρπτονται, εἰς 65,381 ἀνέρχονται αἱ ψυχαὶ αἱ ὑπὸ τῶν καταστημάτων τούτων διατρεφόμεναι, ἐξ αὐτῶν δὲ 29,00 κατοικοῦσιν ἐν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κρούπ οἰκοδομηθεῖσιν ἐργοταξίσι ἐνδιαιτήμασι. Τὸ τεράστιον τοῦτο τῷ ὄντι ἰδιωτικὸν κράτος χωρίζεται εἰς ὀκτὼ διαμερίσματα, προσέτι ἔχει ὑπὸ τὴν διαθεσίαν του τρία ἀνθρακωρυχεῖα ἐν Ἐσση καὶ Βόχουμ, ἔπειτα 547 μεταλλουργεῖα ἐν διαφόροις τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας χώραις, ἔτερα οὐκ ὀλίγα τοιαῦτα παρὰ τὸ Βυβρόν ἐν Ἰσπανίᾳ, καὶ ἀπέραντον ἔκτασιν γῆς πρὸς δοκιμὴν τῶν ἐν αὐτῷ κατασκευαζομένων βαρέων τηλεβόλων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τοῖς καταστήμασι τοῦ Κρούπ ἀδικακῶς ἐργαζομένων ἀτιολεβήτων ἀνέρχεται εἰς 439, ἡ δὲ δι' ὅλων τῶν μηχανῶν αὐτῶν παραγομένη δύναμις εἶνε ἴση πρὸς δύναμιν 185 χιλιάδων ἵππων.

Τῷ νεωτάτῳ τετραπράκτῳ δράμα τοῦ Ἀλεξάνδρου Λουμᾶ νιού „Denise“ παρεστάθη ἐν τῷ θεάτρῳ „Residenz“ τοῦ Βερολίνου καὶ ἔτυχεν ἐκτάκτου ἐπιδοκιμασίας, ἰδίᾳ δὲ μετὰ τὴν τρίτην αὐτοῦ πρᾶξιν πεντάκις ἤρθη ἡ αἰαλία καὶ τὰ χειροκροτήματα τῶν θεατρῶν ἐνόμισε τις ὅτι δὲν θὰ εἶχον τέλος.

ΜΑΤΑΙΟΤΗΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΥ.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ.

Ολοι αποδίδουσι τὴν ἐφεύρεσιν τῶν γραμματοσήμων εἰς τὸν Γάλλον Velayet, δεύς, ὡς δηγοῦνται αὐθεντικά ἀρχεῖα, συνέστησε τὴν χρῆσιν αὐτῶν πρῶτον διὰ τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν τῆς πόλεως τῶν Παρισίων. Ἄλλ' ὡς ἡμεῖς συνεθίζομεν πᾶσαν τῶν νεωτέρων χρόνων ἀνακάλυψιν νὰ θεωρῶμεν ὡς κληροδότημα τῆς προγονικῆς σοφίας καὶ πάντα ὡς ἀνάγωμεν εἰς ἑλληνικὴν ἀρχήν, οἱ Γάλλοι, ἱπποτικώτεροι ἡμῶν, προτιμῶσι τὰς κυρίας τῶν εἰς τοιαῦτα ζητήματα καὶ χειροτονοῦσιν αὐτὰς ὡς εἰρηγητριάς πόσης φιλολογικῆς καὶ τεχνικῆς καινοτομίας. Ὁραία ξανθὴ κόμη, ὀλίγοι καλόγηροι ἀντιπράττοντες εἰς ἐφαρμογὴν φιλελευθέρων ἰδεῶν, εὐνοία αὐλικὴ καὶ ἐρωτικαὶ περιπέτειαι, αἷτὰ εἶνε τὸ προσίμιον τῆς ἐμφανίσεως ἰσραίας τινός καὶ πρὸ πάντων μεγαλοφυοῦς δουκίσσης, ἣτις δίδει συνήθως ὠδῶν εἰς τὴν μηχανὴν τοῦ γαλλικοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τὰς δύο τελευταίας ἑκατονταετηρίδας.

Ἡ κυρία λοιπὸν Ἄννα Γενοβέφα ἡ Βουρβωνίς, ἡ ἄλλως Δούκισσα Λογκεβίλ ἔκαμε τέρατα καὶ σημεῖα πρὶν ὑπάγη εἰς μοναστήριον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀπέθανε τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1679 καὶ φυλάττεται μέχρι σήμερον ἐν καρδίᾳ τῆς, ἐξηγισμένη δι' ἐγκαίρου μετανοίας. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀκμῆς τοῦ κάλλους τῆς εἶχε δημοσιευθῆ παραδόξον τιμολόγιον τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, τὰ ὅποια δὲν ἐσκόπων τὴν ἀμοιβὴν τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ τὸν πλουτισμὸν τῶν γνῶσεων τοῦ τότε παντοδυναμοῦ Καρδινάλιου Μαζαρίνου, νομοθετήσαντος τὴν ἀπὸ μέρους τῶν δατῶν ἐξομολόγησιν τοῦ περιεχομένου πάσης ἐπιστολῆς, τὴν ὅποιαν παρέδιδον αὐτοπροσώπως εἰς ταχυδρομικοὺς ὑπάλληλους, τοὺς ἐξομολογητὰς δηλ. Ἐγγύζον οἱ πολῖται, ἐπιθυμοῦντες οἱ αὐλικοί, παρεπονείτο καὶ ὁ ἀνήλικος βασιλεὺς, ἠγαγκασμένος νὰ ἐμπιστευεῖται τὰς ἐρωτικὰς ἀνοησίας του εἰς ἀκριτομύθους κόλακας.

Ἐτυχεν ἕως νὰ λάβῃ, ὡς ἀμοιβὴν ἄλλων σπουδαίων εἰς τὴν πολιτείαν ὑπηρεσιῶν του, τὸν καινοφανῆ τίτλον Διευθυντοῦ τῶν Ταχυδρομικῶν ὁ κύριος Φουκέ, ἐπίδοξος τότε διάδοχος τῶν ἐραστῶν τῆς κυρίας Λογκεβίλ, ἡ ὅποια δὲν ἠνεύχετο τὴν ἀνερον παραβίαν τῶν ἐπιστολῶν. Αὐτὴ λοιπὸν ὑπέδειξε εἰς τὸν δραστήριον καὶ ἐρωτόληπτον Φουκέ τὴν χρῆσιν εἰδούς, τοῦ πρώτου εἶδους τῶν γραμματοσήμων, φερόντων σφραγίδα ἢ ὁμοίωμα τοῦ βασιλέως καὶ ἀντὶ ἀναλόγου τιμῆματος διατιθεμένων πρὸς χρῆσιν τοῦ δημοσίου. Καὶ τότε συνεστήθησαν τακτικὰ ἐγγύρια ταχυδρομικὰ καὶ γραμματοκιβώτια, καὶ οἱ ταχυδρομικοὶ ὑπάλληλοι, ἀντὶ ὅτι ἀποστηθίζουσι τὰ μυστικά τοῦ κόσμου ἤρχισαν νὰ εἰσπράττωσι χρήματα. Φαίνεται ὅτι ἴσῃ ἀγάπην ἔφερον πρὸς ταῦτα οἱ ρασοφόροι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καὶ συγκατατέθη ὁ Καρδινάλιος εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ προσδοφύρου τούτου ταχυδρομικοῦ συστήματος.

Τὸ γεγονός ἠμνησαν καὶ οἱ σύγχρονοι ποιηταί, ἐκ τεσσάρων δὲ ταχυδρομικῶν στροφῶν ποίημα τοῦ Lounet σάζεται ὡς μνημεῖον ἰδιαίτερας φιλολογικῆς Σχολῆς. Εὐχρῆς ἔργον εἶνε νὰ συστηθῆ καὶ παρ' ἡμῶν τοιαύτη πρὸς βελτίωσιν τῆς ἀθλίας ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, οἱ δὲ σημερινοὶ στιχουργοὶ νὰ τύχῃσι τῆς εὐλογίας τῶν δημογυνῶν ὡς φλογεροὶ στηλιτευταὶ τῶν ἀνοσοφυγούντων παρ' ἡμῶν ταχυδρόμων. Ἐστῶσαν δὲ βέβαιοι ὅτι ἐξ ἴσου ἐπαινετικὰ ἀναλύσεις τῶν νεοελληνικῶν στίχων δὲ δημοσιεύονται ἐν γερμανικῶς περιοδικῶς ὡς καὶ σήμερον, ὅτε ἕως καὶ καμίζόμεθα ὡς ἐξοδεύοντες διὰ μεσαιωνικὸν ταχυδρομικὸν σύστημα.

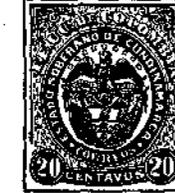
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Ἐμπρόσωπος ἀφορμῆ, ὑπὸ Ὁρθογράφου. — Περί Ἰγνωτισμοῦ, ὑπὸ Ἀλεξ. Ρ. Ραγκαβῆ, μετὰ τριῶν εἰκόνων. — Κατὰ τὸν εἰκοστὸν αἰῶνα (συνέχεια), ὑπὸ Μιχαήλ Μητσάκη. — Τὸ νεώτατον ὑποβρύχιον πλοῖον, μετὰ εἰκόνας. — Ἡ δυστυχημένη (συνέχεια), κατὰ τὸν Ἰβάν Τουργένεφ. — Χειροκίνητος φωνητικὸς μηχανή, μετὰ εἰκόνας. — Πανακωθῆκη ἢ ἔρμηνεα τῶν εἰκόνων. — Βιβλιοθήκη. — Ἐπιστολαὶ ἐξ Ἑσπερίας. — Πολιτικὸν καὶ συρρικτὸν φέμωτρον. — Ἰδρῶσις Ἀνατολικῆς Ἀκαδημίας ἐν Βερολίῳ. — Διαγώνισμα τοῦ βασιλέως τῶν Βέλγων. — Τὸ ἐργαστάσιον τοῦ Κρούπ. — Νέον δρῆμα τοῦ Δουμῆ. — Τρεῖς συρρικταὶ εἰκόνας. — Γραμματόσημα. — Ἡ ἐφευρέτρια τῶν γραμματοσήμων. — Καινοτομίαι τρεῖς, μετὰ τεσσάρων εἰκόνων. — Νεκρολογία. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Ἀλέξανδρος Ρ. Ραγκαβῆς (σελ. 17). — Διανομὴ καὶ βρῶσις τῶν λαφύρων. Εἰκὼν τοῦ Μουράλλου (σελ. 21). — Ἰπαιδρος κυβεία, εἰκὼν τοῦ αὐτοῦ (σελ. 25). — Στὸ περιγιάλι, εἰκὼν τοῦ Κραγ (σελ. 28). — Τὸ ἐκ Πάγου ἀνάχτρον (σελ. 29).

Νεώτεροι τῶν ἡμερῶν τούτων εἰς τὸν ἀθόρυβον καὶ εἰρηρικὸν κόσμον τῶν Συλλογῶν γραμματοσήμων εἶνε αἱ ἐξῆς τρεῖς καινοτομίαι. Ἡ ἄλλοτε Νῆσος τῶν Γάλλων νῦν δὲ τοῦ Μαυρικίου ἐπονομαζομένη καὶ εἰς τὴν κυριαρχίαν τῆς βασιλείσης Βικτωρίας ὑπαγομένη ἔχει ἰδιαίτερα ἀπὸ τινος γραμματόσημα ὁμοία πρὸς τὸ παρετεθειμένον ὁμοίωμα. Εἶνε τριῶν ἀξιών, ἦτοι 2, 14, 15 ἑκατ. τοῦ γαλλικοῦ φράγκου, νομίσματος οἰκειοτέρου εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς ἐκ τῆς ἄλλοτε γαλλικῆς κατοχῆς. Ἡ κτῆσις αὐτῶν εἶνε δυσκολωτάτη.

Ἡ Κουβανικὴ ἀρχὴ, νομὸς ἰδιαίτερος τῆς νοτιοαμερικανικῆς δημοκρατίας Νέας Γρενάδας ἐξέδωκε νέα εἰκοσάλεπτα καὶ κόκκινα δεκάλεπτα γραμματόσημα. Ἄξιον παρατηρήσεως εἶνε, ὅτι εἰς τὰ μικρότατα ἐκεῖνα κρατεῖδια φροντίζουσι περὶ τελειοτάτης χρωμαλθογραφικῆς ἐπεξεργασίας τῶν γραμματοσήμων, τὰ ὅποια δὲν ξεχωρίζουν μετὰ τριήμερον πλοῦν, ὡς τὰ ἑλληνικά. Ἀλλὰ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου προσεχῶς.

Ἡ δὲ ἀχάνης χώρα τοῦ Μονακῶ (τοῦ Μονοίκου κατὰ Ἱτολεμαῖον, ὡς δῖσχυρίζεται ὁ κ. Σκυλίτσας, μέλλον νὰ δημοσιεύσῃ διὰ τῆς Κλειῶς ὠραίαν περὶ χαρτοπαιγνίου διατριβὴν) κατὰ τοὺς τελευταίους τοῦ 1885 μηνῶς ἐξέδωκεν εἰς κυκλοφορίαν πλουσίαν σειρὰν γραμματοσήμων λευκῶν καὶ πολυχρῶμων. Φέρουσι δὲ ταῦτα τὴν πρότομήν τοῦ Ἡγεμόνος Καρόλου τοῦ Γ', κυρίου τότε τῆς ἀπεράντου ἐκείνης ἐπικρατείας, καὶ ἔχουσιν ἀξίας 1, 2, 5, 10, 15, 25, 40, 75 λεπτῶν, ἐνὸς καὶ 5 φράγκων.

Ἄξιοσημείωτοι εἶνε αἱ τύχαι καὶ αἱ περιπλανήσεις μιᾶς ἐπιστολῆς, ἣτις ἐπὶ 5 1/2 ἔτη ὑπῆρξε κατ' ἔδδον καὶ ἐπεστράφη πάλιν εἰς τὸν ἀποστείλαντὰ αὐτὴν. Τῇ 20. Ἰουλίου 1880 ἡ διευθύνσις τῆς „Ἐφημερίδος τῆς Φραγκφοῦρτης“ ἐπέδωκεν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τὴν ἐπιστολὴν ταύτην διὰ νὰ φθάσῃ εἰς Ἅγιον Δομίγγον πλησίον τοῦ Ρίου Ἰαννέου, τῇ δὲ 12. Ἰανουαρίου 1886 ἡ αὐτὴ ἐπιστολὴ ἐπεστράφη εἰς τὴν Διεύθυνσιν ὡς μὴ εὑρεθέντος τοῦ ἀνθρώπου, δι' ὃν ἦτον ὠριμένη.

Δύο εὐγενεστάτων φίλων, τοῦ φιλοτίμου νέου Δ. Ι. Σταματοπούλου, ἀποθανόντος μετὰ τριήμερον στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἐν Χαλκίδι καὶ τοῦ πάντοτε νεώτατος υπαξιάρχου Γεωργίου Παράσχου, ἀποθανόντος μετὰ ὀκταμήνου διαθεσιμότητα ἐν Ἀθήναις, δὲ δημοσιεύσῃ ἢ πενθούσα Κλειῶ μνημόσυνον, ἄξιον τῆς λευκῆς ψυχῆς των καὶ τῆς μαύρης τύχης των.

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ. — κ. Εὐ. Ο. εἰς Σουέζ. Ἐλήφθησαν μετὰ τριπλοῦν ἐκείθεν δρόμον. Θὰ Σῶς γράψωμεν. — κ. Ι. Τσ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐστάλησαν καὶ ἠσυχάσατε. Ἡμεῖς ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ ἠσυχάσωμεν. — κ. Γ. Ζ. εἰς Φιλίππουπολιν. Περὶ ἐργον πρῆγμα νὰ μὴ ἀπαντήσετε! — κ. Κ. Γ. εἰς Γαλάζιον. Ἐντὸς δέματος. — κ. Δ. Ι. εἰς Κων.πολιν. Τὸ δελτάριον ἐλήφθη. Τὰ σάματα ἀπεστάλησαν. — κ. Π. εἰς Μαρσιούπολιν. Τὰρα δὲ τὰ ἐλάβετε. Σῶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — κ. Α. Τ. εἰς Μυτιλήνην. Διὰ τὴν εὐγενῆ φροντίδα καὶ πάλιν Σῶς εὐχαριστοῦμεν. — Ἐορμύτην, εἰς Ἀννόβερον. Der Constantin! — κ. Π. Πρ. εἰς Πάτρας. Συγγνώμην δια τὴν ἐνόχλησιν.